

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras 2019. gada publiskais pārskats

**Rīga
2020**

Pārskatā lietotie saīsinājumi

AAE – Apvienotie Arābu Emirāti
ASV – Amerikas Savienotās Valstis
ĀIPL – Ārvalstu investoru padome Latvijā
ĀM – Ārlietu ministrija
ĀTVD – Ārējās tirdzniecības veicināšanas departaments
CFLA – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
EEN – Eiropas Biznesa atbalsta tīkls (Enterprise Europe Network)
EEZ – Eiropas Ekonomikas zona
EK – Eiropas Kopiena
EM – Ekonomikas ministrija
ES – Eiropas Savienība
ESF - Eiropas Sociālais fonds
ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds
IKT – informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IT – informācijas tehnoloģijas
KM – Kultūras ministrija
KF – Kohēzijas fonds
LIAA – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LUU – Latvijas Lauksaimniecības universitāte
LDDK – Latvijas Darba devēju konfederācija
LTRK – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
LU – Latvijas Universitāte
LVĢMC – Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
MVU – mazie un vidējie uzņēmumi
MK – Ministru kabinets
RTU – Rīgas Tehniskā universitāte
RSU – Rīgas Stradiņa universitāte
VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VAS – Valsts administrācijas skola
VK – Valsts kanceleja
VTPC – Vienotais tehnoloģiju pārneses centrs

SATURA RĀDĪTĀJS

Pārskatā lietotie saīsinājumi	2
1. Pamatinformācija	4
1.1. LIAA juridiskais statuss, funkcijas un struktūra	4
1.2. Darbības virzieni un mērķi	6
1.3. Veiktās strukturālās reformas un reorganizācijas.....	6
2. Finanšu resursi un 2019. gada darbības rezultāti.....	7
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	7
Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze.....	9
2.2.1. Uzņēmējdarbības veicināšana	9
2.2.2. Eksporta veicināšana	19
2.2.3. Investīciju veicināšana un piesaiste	25
2.2.4. Inovācijas veicināšana	29
2.2.5. Tūrisma veicināšana.....	34
2.3. Veiktie pētījumi.....	37
2.4. LIAA pakalpojumi.....	37
3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām.....	38
4. LIAA personāls.....	39
5. Komunikācija ar sabiedrību	40
5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	40
5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izziņošanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti	45
5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	46
6. Plānotie pasākumi 2020. gadā.....	46
6.1. Galvenie uzdevumi.....	46
6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi.....	47

1. Pamatinformācija

1.1. LIAA juridiskais statuss, funkcijas un struktūra

Saskaņā ar Latvijas Republikas MK rīkojumu Nr. 814 2003. gada 24. decembrī (prot. Nr. 65,29.§) tika reorganizēta bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība „Latvijas Attīstības aģentūra” un izveidota valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”, kas darbu sāka 2004. gada 1. februārī.

Ar 2013. gada 1. janvāri LIAA juridisko statusu, funkcijas, uzdevumus, struktūru un pārvaldi, finansēšanas avotus, tiesības, tiesiskuma nodrošināšanas un pārskatu sniegšanas kārtību nosaka Valsts pārvaldes iekārtas likums un MK 2012. gada 11. decembra noteikumi Nr.857 „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums”.

Ekonomikas ministrs iestādes pakļautību īsteno ar EM starpniecību.

Saskaņā ar nolikumu LIAA ir šādas funkcijas:

- 1) īstenot pasākumus Latvijas uzņēmumu eksportspējas paaugstināšanai un ārējās tirdzniecības veicināšanai;
- 2) iesaistīt Latvijas ekonomikā ārvalstu investīcijas;
- 3) veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un attīstību, inovācijas un tehnoloģiju pārnesi;
- 4) sekmēt inovatīvu uzņēmējdarbību, tai skaitā sekmējot sadarbību starp pētniecības un uzņēmējdarbības sektoriem;
- 5) īstenot pasākumus saskaņā ar valsts atbalsta programmām;
- 6) nodrošināt ES fondu un citu ārvalstu finanšu instrumentu līdzfinansēto aktivitāšu administrēšanu;
- 7) īstenot Tūrisma likumā noteiktās funkcijas.

Lai izpildītu nolikumā noteiktās funkcijas, LIAA veic šādus uzdevumus:

- 1) veicina uzņēmumu investīciju projektu izstrādi un atbalsta konkurētspējīgus projektus;
- 2) izstrādā priekšlikumus valsts atbalsta programmām;
- 3) izveido, ievieš un administrē valsts atbalsta un ārvalstu finanšu instrumentu līdzekļu vadības, uzraudzības un kontroles sistēmu;
- 4) sniedz priekšlikumus uzņēmējdarbības vides uzlabošanai;
- 5) organizē inovāciju un tehnoloģiju pārneses, investīciju piesaistes un ārējās tirdzniecības veicināšanas pasākumus, nodrošinot komunikāciju ar iesaistītajām pusēm;
- 6) nodrošina iestādes pārstāvniecību darbību ārvalstīs;
- 7) sniedz informatīvus, konsultatīvus, un citus normatīvajos aktos paredzētos publiskos pakalpojumus;
- 8) vietējā un starptautiskajā tūrisma tirgū popularizē tūrisma iespējas Latvijā;
- 9) organizē Latvijas tūrisma pakalpojumu sniedzēju – komersantu (komercsabiedrību) un organizāciju – piedalīšanos starptautiskajos tūrisma gadatirgos;
- 10) sadarbībā ar tūrisma pakalpojumu sniedzējiem – komersantiem (komercsabiedrībām) un organizācijām – īsteno tūrisma attīstības veicināšanas pasākumus;
- 11) izstrādā tūrisma attīstības projektus, atbalsta to īstenošanu un piedalās tajos;
- 12) organizē pasākumus un nodrošina vidi jaunu uzņēmumu veidošanai un attīstībai;
- 13) veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

LIAA struktūra izveidota atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām. Darba organizāciju nosaka LIAA un struktūrvienību reglamenti.

1.2. Darbības virzieni un mērķi

LIAA misija (darbības virsmērķis) – sekmēt Latvijas uzņēmumu konkurētspēju un eksportspēju starptautiskajos tirgos, veicināt ārvalstu investīciju apjomu pieaugumu, kā arī īstenot tūrisma attīstības valsts politiku un valsts politiku inovāciju jomā, nodrošinot kvalitatīvus un klientu vēlmēm, normatīvajiem aktiem un labas pārvaldības principiem atbilstošus pakalpojumus.

LIAA darbības stratēģijā 2017. – 2019. gadam ir noteikti šādi darbības virzieni:

1. virziens – Uzņēmējdarbības veicināšana.
2. virziens – Eksporta veicināšana.
3. virziens – Investīciju veicināšana un piesaiste.
4. virziens – Inovācijas veicināšana.
5. virziens – Tūrisma veicināšana.

LIAA prioritātes:

1. Konsultāciju sniegšana komersantiem par ārējiem tirgiem un biznesa partneru atrašanu, atbalsts biznesa kontaktu dibināšanā.
2. Eksporta atbalsta pakalpojumu ārējos tirgos organizēšana: nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un tirdzniecības misijas.
3. Ārvalstu investīciju piesaiste, kas sevī ietver reaktīvu un proaktīvu jaunu potenciālo investoru apkalpošanu, kā arī esošo investoru Latvijā pēcapkalpošanu, kas ir vērsta uz produktivitātes kāpumu, jaunu tehnoloģiju un inovāciju ieviešanu "POLARIS process" mērķa nozarēs.
4. Vienas pieturas aģentūras izveidošana tehnoloģiju pārnesei un jaunuzņēmumiem.
5. Nodrošināt jaunu un dzīvotspējīgu komersantu izveidi un attīstību Latvijas reģionos un radošo industriju komersantu izveidi un attīstību Latvijā.
6. Nodrošināt Latvijas starptautiskās konkurētspējas palielināšanu īstenojot tūrisma pakalpojumu eksporta veicināšanas un apmācību pasākumus.
7. Īstenot aktivitātes Latvijas valsts simtgadei veltītā pasākumu plāna ietvaros.
8. Nodrošināt uz klientu orientētu LIAA pakalpojumu sniegšanu un attīstību, izmantojot pieejamos resursus un optimizācijas iespējas.

1.3. Veiktās strukturālās reformas un reorganizācijas

Ar 2019. gada 9. septembri uz noteiktu laiku (līdz 2024. gada 31. decembrim) izveidots Norvēģijas finanšu instrumenta departaments, lai nodrošinātu Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.-2021.gada perioda vadības likuma 9. panta 4. daļā noteikto, ka iestāde nodrošina, lai funkcijas, kuras tā saskaņā ar šo likumu pilda kā programmas apsaimniekotājs vai aģentūra, tiktu nodalītas no citām iestādes funkcijām, tai skaitā funkcijām, kuras tā pilda kā līdzfinansējuma saņēmējs, 2016.gada 22. septembra "Noteikumi par Norvēģijas finanšu instrumenta ieviešanu 2014.–2021. gadā" 5.6.panta 1.apakšpunktā norādīto, ka programmas apsaimniekotājs ir atbildīgs par programmas sagatavošanu un ieviešanu saskaņā ar 1.3.pantā aprakstītajiem principiem, un tam ir pienākums izveidot programmas apsaimniekotāja organizatorisko struktūru, nodrošinot,

lai nodaļa, kas atbildīga par radušos izdevumu pārbaudi un maksājumu apstiprināšanu, būtu neatkarīga no pārējām nodaļām, kas atbildīgas par programmas ieviešanu, un lai šīs nodaļas funkcijas būtu nodalītas no pārējo nodaļu funkcijām.

Ar 2019.gada 21.oktobri Eiropas fondu pēcuzaudzības un Norvēģijas finanšu instrumenta departaments pārveidots par Eiropas fondu pēcuzaudzības nodaļu, pamatojoties uz Ekonomikas ministrijas 2018.gada 15.oktobra Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta iesnieguma Nr.11.1.1.0/18/TP/003 "Atbalsts EM un LIAA vadības funkciju nodrošināšana otrā kārtā" 1.sadaļas 1.5.apakšpunkta 4.punktu "2007.-2013.gada ES fondu plānošanas perioda pēcuzaudzība", kas paredz no 2020.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 31.decembrim pēcuzaudzības funkciju nodrošināšanā iesaistīto darbinieku skaitu samazināt līdz 10 amata vietām.

2. Finanšu resursi un 2019. gada darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

LIAA valsts pamatbudžeta izdevumi 2019. gadā bija 21,5 milj. eiro, no kuriem 5,7 milj. eiro jeb 26,5% LIAA izlietoja pamatfunkciju īstenošanai. 15,8 milj. eiro jeb 73,5% tika izlietoti ES politiku instrumentu un pārējo ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai. Budžeta apguve 2019. gadā pamatfunkciju programmās bija 96,1% no plānotajiem izdevumiem.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, faktiskie izdevumi samazinājušies par 3,0 milj. eiro jeb 12,0%. Galvenie samazinājuma iemesli - saskaņā ar 2018. gadā veiktajiem grozījumiem MK 2015. gada 1. decembra noteikumos Nr. 678 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 3.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt augstas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu eksporta proporciju" 3.2.1.2. pasākuma "Starptautiskās konkurētspējas veicināšana" īstenošanas noteikumi" tika samazināta atbalsta intensitāte maksājumiem mērķa grupām un atbalstāmās aktivitātes pasākuma ietvaros, kā arī atbalsts publiskās pētniecības rezultātu komercializācijas projektiem bija mazāks nekā 2018. gadā.

LIAA valsts budžeta finansējums
un tā izlietojums 2018. un 2019. gadā

1.tabula (eiro)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2018. gadā faktiskā izpilde	2019. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	30 825 096	23 884 110	23 873 290
1.1.	Dotācijas	29 728 252	22 698 624	22 698 624
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	415 131	660 421	717 671
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	166 688	431 315	360 745
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	9 000	-	2 500
1.5.	Transferti	506 025	93 750	93 750
2.	Izdevumi	24 437 826	23 884 110	21 473 076
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	23 922 759	23 537 919	21 282 699
2.1.1.	kārtējie izdevumi	15 249 731	17 436 200	16 247 685
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-

2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	5 786 222	4 401 281	3 845 363
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	2 886 806	1 700 438	1 189 651
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	515 067	346 191	190 377

LIAA valsts budžeta izdevumi 2018. un 2019. gadā sadalījumā pa programmām un apakšprogrammām

2.tabula (eiro)

Programmas/ apakšprogrammas kods	Programmas/apakšprogrammas nosaukums	2018. gada faktiskā izpilde	2019. gada faktiskā izpilde
	Kopā	24 437 826	21 473 076
27.12.00	LIAA darbības nodrošināšana	1 088 244	1 070 544
28.00.00	Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana	3 733 970	3 713 836
30.00.00	Tūrisma politikas ieviešana	798 987	728 679
33.00.00	Ekonomikas attīstības programma	0	150 000
61.06.00	Kohēzijas fonda (KF) projekti (2007– 2013)	0	2 363
62.06.00	Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)	48 835	0
62.07.00	Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)	17 980 236	14 886 406
62.20.00	Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020)	318 525	263 213
67.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Kopienas iniciatīvu finansējumu	5 347	7 817
67.06.00	Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti	383 117	530 386
69.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu	17 041	27 096
69.06.00	Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projekti	22 473	36 089
71.06.00	Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētie projekti	41 051	56 647

Atbilstoši noslēgtajam sadarbības līgumam ar Dānijas Kultūras institūtu 2019. gadā tika saņemts mērķziedojums 2 500 eiro apmērā. Tas tika izlietots LIAA Radošo industriju inkubatora organizētā konkursa "Creative Business Cup for the Baltic Sea Region countries" izdevumu līdzfinansēšanai.

Saskaņā ar 2016. gada 13. decembra MK rīkojumu Nr. 769 "Par Latvijas valsts simtgades pasākumu plāna 2017.–2021. gadam īstenošanai piešķirtā valsts budžeta finansējuma sadalījumu" LIAA 2019. gadā nodrošināja biznesa informācijas centra "Magnetic Latvia" starptautiskajā lidostā "Rīga" darbību (apgūti 93 750 eiro).

Likumā "Par valsts budžetu 2019. gadam" tika piešķirts finansējums un uzsākta starpnozaru prioritārā pasākuma "Diasporas uzņēmēju un nozaru profesionāļu iesaiste Latvijas tautsaimniecības izaugsmē" īstenošana (apgūti 117 326 eiro).

Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze

2.2.1. Uzņēmējdarbības veicināšana

Darbības virziena mērķis

Atbalstīt un veicināt jaunu komersantu izveidi un attīstību Latvijā, nodrošinot visaptverošu informatīvo, inkubācijas un konsultatīvo pasākumu klāstu.

Īstenojot šajā darbības virzienā noteiktos uzdevumus, atbalsta pasākumi tika sniegti gan interesentiem, kas plāno uzsākt uzņēmējdarbību vai atrodas tās uzsākšanas sākumposmā, gan tiem, kas jau aktīvi un mērķtiecīgi strādā, bet kuriem nepieciešams attīstīt jau esošo uzņēmējdarbību vai apgūt jaunas zināšanas un kompetences, tādēļ šo darbības virzienu varētu iedalīt šādās apakšgrupās:

- uzņēmējdarbības uzsākšana un inovācijas motivācijas veicināšana;
- 2007. - 2013. gada ES fondu plānošanas periodā un Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada plānošanas periodā īstenoto projektu pēcuzraudzība.

Uzņēmējdarbības uzsākšana un inovācijas motivācijas veicināšana

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 62.07.00 "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)";
- 71.06.00 "Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana".

Inovāciju motivācijas programma

LIAA un CFLA 2016. gada 14. novembrī ir parakstījusi vienošanos Nr.1.2.2.2./16/I/001 par projekta "Inovāciju motivācijas programma" īstenošanu līdz 2023. gada 31. decembrim, plānojot projekta kopējos izdevumus 5 303 932 eiro apmērā, ko veido ERAF finansējums 4 508 342 eiro apmērā un valsts budžeta finansējums 795 590 eiro apmērā.

Inovāciju motivācijas programmas mērķis ir informēt un iedrošināt sabiedrību uzsākt inovatīvu uzņēmējdarbību, kā veicināšanas mehānismu izmantojot arī godalgu piešķiršanu. Programmas ietvaros sabiedrība tiek informēta par norisēm, kas saistītas ar inovācijām un to potenciālu, tādējādi veicinot sabiedrību un uzņēmējus pievērsties inovatīvu risinājumu izstrādei un lietošanai, kā arī paaugstināt inovatīvo komersantu īpatsvaru ekonomikā un motivēt komercdarbības uzsākšanu Latvijas Viedās specializācijas stratēģijā jeb RIS3 noteiktajās specializācijas prioritātēs vai jomās.

Inovāciju motivācijas programmas mērķa grupa ir potenciālie komercdarbības uzsācēji, pašnodarbinātas personas, fiziskas personas (biznesa ideju autori), biedrības un nodibinājumi, izglītības iestāžu audzēkņi un studenti, komersanti, augstskolas, zinātniskās institūcijas, pašvaldības un pašvaldību iestādes, valsts institūcijas un sabiedrība kopumā.

Inovāciju motivācijas programmas ietvaros 2019. gadā veiksmīgi organizēti gan tradicionāli pasākumi, kas jau ieguvuši stabilu vietu Latvijas uzņēmējdarbības vidē, gan īstenotas un pilnveidotas projekta jaunās – 2018. gadā uzsāktās iniciatīvas. Pārskata periodā Inovāciju motivācijas programmas ietvaros īstenoti 29 pasākumi, tajos motivēti 15 492 dalībnieki.

2019. gada 12. un 13. aprīlī norisinājās LIAA rīkotā starptautiskā Tehnoloģiju konference "Deep Tech Atelier", kas ir ikgadēja praktiska platforma zinātnisko jaunuzņēmumu radīšanas, zinātnes komercializācijas rosināšanai un attīstības veicināšanai. Konference nodrošināja ieinteresēto pušu – uzņēmēju, zinātnisko sasniegumu autoru un tehnoloģiju attīstītāju, industrijas pārstāvju un politikas veidotāju diskusijas un viedokļu apmaiņu, kā arī piedāvāja "Commercialization Reactor 13`th Ignition Event" pasākumu, kas deva uzņēmējiem praktisku iespēju kopā ar tehnoloģiju radītājiem veidot zinātnisko jaunuzņēmumu komandas. Konference pulcēja 650 dalībniekus no 25 pasaules valstīm. "Ignition Event" ietvaros tika izveidotas 8 zinātnisko jaunuzņēmumu komandas.

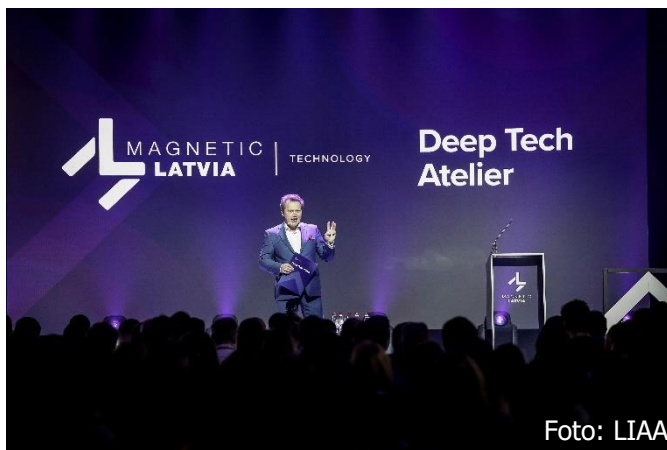

Foto: LIAA

2019. gadā sadarbībā ar RTU Rīgas Biznesa skolu tika turpināta "Mini-MBA inovāciju vadībā" – biznesa apmācību programma komersantiem inovācijas vadības spēju uzlabošanai un uzņēmumu izaugsmes paātrināšanai. Programmas mērķis ir uzņēmumu un organizāciju esošajiem un potenciālajiem vadošajiem darbiniekiem piedāvāt inovatīvus biznesa rīkus, jaunu redzējumu uz ierastajām lietām un attīstīt līderības prasmes. Apmācības norisinās pasaules biznesa augstākās izglītības programmas formātā, kas līdzinās biznesa administrācijas maģistru programmām. Piesaistītie lektori ir vietējā un starptautiskā mērogā atzīti eksperti ar plašu akadēmisko un praktisko pieredzi uzņēmējdarbības un inovāciju jomā. 2019. gadā programmas sniegto atbalstu saņēmuši 40 komersanti.

Inovāciju motivācijas programmas ietvaros sadarbībā ar "Junior Achievement Latvia" nodrošināti apjomīgi uzņēmējdarbības izglītības veicināšanas pasākumi Latvijas skolēniem, studentiem un pedagogiem, sniedzot plašas iespējas interesentiem no visiem Latvijas reģioniem gūt zināšanas un pieredzi par uzņēmējdarbības procesiem. Pasākuma "Skolēnu mācību uzņēmumi" ietvaros tika organizētas dažādas aktivitātes praktiskās izglītības pilnveidošanai un inovāciju rosināšanai.

No 17. līdz 2. septembrim 7 Latvijas pilsētās tika organizēti tradicionālie reģionālie semināri par inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšanas iespējām "Skolēnu mācību uzņēmumu darbnīca 2019", kuros kopumā iesaistījās 1042 dalībnieki.

Martā norisinājās skolēnu mācību uzņēmumu pasākums "CITS BAZĀRS", kas pulcēja rekordlielu Latvijas skolēnu mācību uzņēmumu skaitu – 270. Pasākumā tika noskaidroti veiksmīgākie un perspektīvākie skolēnu mācību uzņēmumi 6 kategorijās. Decembrī norisinājās "CITS BAZĀRS ziemā", arī pulcējot 270 skolēnu mācību uzņēmumus. Dalība pasākumos 762 jauniešiem un 112 skolotājiem sniedza iespēju iegūt uzņēmējdarbības pieredzi dabiskos brīvā tirgus konkurences apstākļos.

Lielākā Latvijas skolēnu, jauniešu un skolotāju uzņēmējdarbības konference "Uzdrīksties uzvarēt" norisinājās 31. oktobrī Ķīpsalas izstāžu hallē. Konferences mērķis – rosināt jauniešus izmēģināt spēkus uzņēmējdarbībā, attīstīt prasmi un uzņēmību īstenot gan savas idejas kā biznesā, tā citās jomās. Projektā tika veiktas izmaiņas un paredzēti finansiālie līdzekļi, lai pasākumu varētu apmeklēt būtiski lielāks dalībnieku skaits – 5700 Latvijas pamatskolu, vidējās, vidējās speciālās izglītības un profesionālo izglītības iestāžu

audzēkņi, pedagogi, studenti, skolēnu mācību uzņēmumu dalībnieki un citi interesenti.

Jau vienpadsmito reizi LIAA organizēja konkursu "Ideju kauss", kas sniedz jaunu biznesa ideju autoriem profesionālas apmācības, sekmē vērtīgu kontaktu ieguvu biznesa tālākai attīstībai un dod iespēju saņemt pirmo kapitālu savas idejas realizācijai. Kopumā konkursam tika iesniegtas 227 idejas no 417 dalībniekiem, otrajai kārtai tika izvirzītas 114 idejas. No 12 finālistu komandām žūrija noteica 3 laureātus. Vairums iesniegto ideju bija tādās jomās kā tehnoloģiju un informācijas tehnoloģijas, izklaide un atpūta, nestandarta iekārtu risinājumi, apģērbs un tekstils, veselības un sociālās aprūpes risinājumi.

2. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Inovācijas veicināšanai

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Nodrošināti atbalsta pasākumi uzņēmējdarbības uzsācējiem un ideju autoriem	1.1. Konkursā "Ideju kauss" kvalificētās komandas	80	114
2. Apzinātas LIAA klientu vēlmes un atbilstoši tām pilnveidoti sniegtie pakalpojumi	2.1. Apmierinātība ar saņemto pakalpojumu kvalitāti nav zemāka par 85% (% no aptaujāto klientu skaita)	85	95

Novērtējums par 2017. – 2019. gada LIAA darbības stratēģijas ieviešanu

2017. -2019. gada LIAA darbības stratēģijas īstenošanā sekmīgi iekļāvās 2016. gada 14. novembrī starp LIAA un CFLA parakstītās vienošanās Nr.1.2.2.2./16/I/001 "Par ERAF projekta "Inovāciju motivācijas programma" īstenošanu" aktivitātes.

Pārskata periodā veiksmīgi noritēja projekta vadība un īstenošana, kopumā nodrošinot un pārsniedzot paredzētos rezultātus un mērķus.

Lai veicinātu uzņēmēju, ideju autoru, jaunuzņēmumu un zinātnieku sadarbību, kā arī informācijas pieejamību (atbalsta instrumenti, aktualitātes, informācija un reģistrācija pasākumiem, pētnieku sniegtie pakalpojumi uzņēmumiem, informācija par tehnoloģiju skautiem u.tml.) par inovācijas ekosistēmu latviešu un angļu valodās, izveidots LIAA administrētais inovācijas un tehnoloģiju portāls labsoflatvia.com latviešu un angļu valodas versijās (pēdējā – ar mērķi iekļaut ekosistēmas norisēs angļiski runājošo sabiedrību (uzņēmējus, investorus, studentus). Portāla skatījumu skaits 2018. - 2019. gadā pārsniedza 775 000. Īpaši jāatzīmē sadaļas Atbalsts (vienkopus dažādi atbalsta instrumenti

uzņēmumiem/klientiem atbilstoši to attīstības stadijai: *ideja, attīstība, eksports*) un Pasākumu kalendārs, kas kļuvis īpaši populārs ekonomiski aktīvajā sabiedrības daļā, tai skaitā starptautisko uzņēmumu vidū.

Īpaši jāuzsver ka projekta ietvaros stratēģijas īstenošanas gaitā radītas 2 jaunas iniciatīvas: 1) starptautiska tehnoloģiju konference "Deep Tech Atelier", lai ilgtermiņā veidotu Latviju kā starptautiski zināmu vietu, kur pastāv un attīstās uz inovatīviem risinājumiem balstīti jaunuzņēmumi. 2018. gadā 495 dalībnieku sastāvu veidoja 8 valstu pārstāvji, 2019. gadā – jau 650 dalībnieki no 25 valstīm;

2) veiksmīgi uzsākts un īstenots labāko pasaules biznesa augstskolu programmām atbilstošs formāts - Mini-MBA inovāciju vadībā. Ņemot vērā lielo interesi par, nefinansiālu atbalstu jeb augsta līmeņa intensīvas, praktiskas mācības saņēmumi 60 komersanti – kas ir gandrīz divas reizes vairāk nekā plānots.

Lai paaugstinātu sabiedrības interesi par inovāciju, LIAA organizēja arī citus praktiskas ievirzes pasākumus (informatīvus un izglītojošus seminārus, konferences, forumus, konkursus, hakatonus, ekspertu paneļdiskusijas utt.), piemēram, jaunrades festivālu "iNOVUSS", Latvijas inovatīvo biznesa ideju konkursu "Ideju kauss" (novērtējuma periodā 270 komandas kvalificējās 2.kārtā un ieguvušas praktiskas zināšanas 6 nedēļu garumā), praktisko biznesa izglītību un inovācijas rosināšanu apmācību programmā "Skolēnu mācību uzņēmumi" u.c., kopā 2017.-2019. gadā organizētas aktivitātes, kurās informēti un motivēti 31 858 dalībnieki. Dalībnieku skaits galvenokārt kāpināts, atsaucoties uz sabiedrības pieprasījumu.

Kopumā jāturpina projektā uzsāktās aktivitātes, taču jāparedz arī izmaiņas, paredzot vietu jaunām uzņēmējdarbību veicinošām darbības un sadarbības formām, kā arī jāpalielina iespējas uzņemt vairāk dalībnieku aktivitātēs, pēc kurām ir liels klientu pieprasījums, piemēram, Mini-MBA inovāciju vadībā, digitālo prasmju meistarklases u.c.

Biznesa inkubatori

LIAA un CFLA 2016. gada 05. oktobrī ir noslēgusi vienošanos Nr. 3.1.1.6/16/I/001 par darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" pasākuma "Reģionālie biznesa inkubatori un radošo industriju inkubators" projekta (turpmāk sadaļā "Biznesa inkubatori" - Projekts) īstenošanu līdz 2023. gada 31. decembrim.

Projekta plānotais finansējums ir 30,8 milj. eiro, ko veido ERAF finansējums 26 198 233 eiro apmērā un valsts budžeta finansējums 4 623 217 eiro apmērā.

Projekta mērķis ir atbalstīt jaunu dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu izveidi un attīstību Latvijas reģionos, nodrošinot fiziskām personām (biznesa ideju autoriem), kuri veic vai gatavojas veikt saimniecisko darbību, sīkiem (mikro), maziem un vidējiem komersantiem uzņēmējdarbībai nepieciešamās konsultācijas, apmācības un pasākumus par vispārīgiem uzņēmējdarbības jautājumiem, mentoru atbalstu, vidi (telpas) un grantu līdzfinansējumu komersantu darbības izmaksām.

Projekta ietvaros biznesa inkubatoru dalībniekiem izvirzīto mērķu sasniegšanai un attīstībai tika sniegta pirmsinkubācijas un inkubācijas atbalsts 15 LIAA biznesa inkubatoros, nodrošinot vienlīdz kvalitatīvu inkubācijas vidi visā Latvijā. Biznesa inkubatoros pieejamas koprades telpas, kur biznesa inkubatora dalībnieki var gan strādāt, gan tikt ar klientiem un sadarbības partneriem, apmeklēt seminārus un pasākumus, izmantot biroja darbam nepieciešamo aprīkojumu.

Pārskata periodā LIAA tika saņemti 1124 pieteikumi uzņemšanai kādā no biznesa inkubatoriem. Lielākā aktivitāte iesniegto pieteikumu skaita ziņā bijusi Radošo industriju, Jūrmalas, Siguldas, Liepājas un Jelgavas biznesa inkubatoros.

2019. gadā, izvērtējot iesniegtos pieteikumus, tika noslēgti 182 līgumi par inkubācijas atbalsta saņemšanu, 521 - par pirmsinkubācijas atbalsta saņemšanu.

Ņemot vērā komersantu lielo interesi par LIAA biznesa inkubatoros sniegto atbalstu un atzinīgi novērtēto sniegto pakalpojumu kvalitāti, iepriekš noteiktie rezultatīvie rādītāji ir būtiski pārsniegti.

4. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Uzņēmējdarbības veicināšana

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Veicināta jaunu uzņēmumu izveide un attīstība	1.1. Inkubēto komersantu skaits LIAA biznesa inkubatoros	90	226
	1.2. Jaunizveidoto komersantu skaits LIAA biznesa inkubatoros	35	109

Inkubatoru klientiem ir pieejams finansiāls atbalsts līdzfinansētu pakalpojumu un grantu veidā. 2019. gada laikā tika noslēgti 77 pakalpojumu līgumi par kopējo summu 674 361 eiro (LIAA līdzfinansējuma daļa). Izvērtēti 1126 pieteikumi granta saņemšanai, no kuriem 949 tikuši apstiprināti. Klientiem ir iespēja saņemt finansiālu atbalstu to izaugsmes un

attīstības veicināšanai - aprīkojuma (ražošanas iekārtu, materiālu un izejvielu) iegādes izmaksu segšanai, kā arī specifiskiem pakalpojumiem (ekspertu konsultācijām, prototipu izstrādei, produktu testēšanai un virzīšanai tirgū u.c.). 2019. gada laikā izmaksāti 567 granti par kopējo summu 1 201 312 eiro (LIAA līdzfinansējuma daļa).

Pārskata gada ietvaros LIAA biznesa inkubatoros esošie komersanti radījuši 216 jaunas darbavietas un piesaistījuši ārējo finansējumu 8,5 miljonu eiro apmērā. LIAA biznesa inkubatoros esošo komersantu kopējais apgrozījums sastāda 42 miljonus eiro, un nomaksāto nodokļu apmērs sastāda 5 miljoni eiro.

2019. gada laikā biznesa inkubatori noorganizēja 497 aktivitātes, tādas kā klientu produktu atpazīstamības pasākumus, tīklošanās pasākumus, kā arī seminārus un meistarklases ar mērķi sniegt klientiem nepieciešamās zināšanas un prasmes veiksmīga un ilgtspējīga biznesa veidošanai.

2019.gadā LIAA kļuvusi par starptautiskā inkubatoru un akseleratoru tīkla *UBI Global* dalībnieci kopā ar visiem 15 biznesa

inkubatoriem. *UBI Global* apvieno vairāk nekā 700 inkubatoru un akseleratoru no vairāk nekā 70 valstīm visā pasaulē.

Novērtējums par 2017. – 2019. gada LIAA darbības stratēģijas ieviešanu

2017. – 2019. gada plānošanas periodā ir nodrošinājusi jaunu un dzīvotspējīgu komersantu izveidi un attīstību Latvijas reģionos un radošo industriju komersantu izveidi un attīstību Latvijā, īstenojot pirmsinkubācijas un inkubācijas programmas 15 biznesa inkubatoros visā Latvijā. Ir sasniegti visi noteiktie rezultatīvie rādītāji.

Inkubācijas atbalsts piešķirts 600 komersantiem, kopumā 703 komersanti saņēmuši pirmsinkubācijas un inkubācijas atbalstu, radītas 877 darba vietas. Starp komersantiem uzņemšanai biznesa inkubatoros pastāv konkurence, kas sniedz iespēju inkubācijas atbalstam virzīt tos komersantus, kuru attīstības potenciāls ir vislielākais un produkta/pakalpojuma konkurētspēja ir visaugstākā. Šie rezultāti izskaidrojami ar faktu, ka laika posmā no iepriekšējā plānošanas perioda beigām līdz esošā plānošanas perioda atbalsta sniegšanas uzsākšanai komersantiem nebija pieejams inkubācijas atbalsts. Tāpat jāpiezīmē, ka esošā perioda ietvaros sniegts pirmsinkubācijas atbalsts 1359 gala labuma guvējiem, jaundibināti 226 komersanti, kas vairākas reizes pārsniedz plānoto jaundibināto komersantu skaitu un ir būtisks ieguvums uzņēmējdarbības attīstībai Latvijas reģionos. Minētie rezultāti liecina, ka pirmsinkubācijas atbalsts, kas iepriekšējā plānošanas periodā nebija pieejams, ir būtisks gan biznesa ideju autoriem, gan jaundibinātiem uzņēmumiem.

Ņemot vērā darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 3.1.1. specifiskā atbalsta mērķi "Sekmēt MVU izveidi un attīstību, īpaši apstrādes rūpniecībā un RIS3 prioritārajās nozarēs", ir īpaši izceļams biznesa inkubatoru komersantu skaits, kas specializējas RIS3 prioritārajās nozarēs un ekoinovāciju jomās. Pašreiz tas veido aptuveni 30% no visiem biznesa inkubatoru dalībniekiem, un, ņemot vērā to, ka neviens biznesa inkubators nav specializējies šajās jomās, rādītājs ir uzskatāms par samērīgu.

Šajā laikā biznesa inkubatori noorganizējuši vairāk nekā 1500 aktivitātes - produktu atpazīstamības pasākumus, tīklošanās pasākumus, seminārus un meistarklases ar mērķi sniegt klientiem nepieciešamās zināšanas un prasmes veiksmīga un ilgtspējīga biznesa veidošanai.

Pārskata periodā kopumā biznesa inkubatoru dalībnieki saņēmuši līdzfinansējumu 2 388 270,29 eiro apmērā līdzfinansētu pakalpojumu un grantu veidā. Lai veicinātu jauno

komersantu produktivitātes paaugstināšanos, LIAA piešķirusi biznesa inkubatoru klientiem 629 iekārtu un izejmateriālu iegādes grantus. Kopumā finansiālu atbalstu grantu veidā saņēmuši 255 komersanti. Biznesa inkubatoru komersanti ikgadējās aptaujās norāda, ka viens no būtiskākajiem atbalsta veidiem dalībniekiem ir pakalpojumu tieša līdzfinansēšana un grantu pieejamība, lai sekmētu komersantu straujāku attīstību, sasniedzot biznesa inkubatorā izvirzītos mērķus.

Kopējais biznesa inkubatoru dalībnieku apgrozījums 2017. - 2019.gada periodā sastāda 67 milj. eiro. Eksporta apjoms sastāda vidēji 30% no apgrozījuma, un piesaistītā ārējā finansējuma un investīciju apmērs ir 12 milj. eiro, savukārt to nomaksāto nodokļu apmērs ir vairāk nekā 8 milj. eiro. Turklāt vairāk nekā 24% no biznesa inkubatoru komersantiem ir augsto un vidēji augsto tehnoloģiju nozaru komersanti, kas ir vairāk nekā vidēji Latvijā.

Kopumā secināms, ka biznesa inkubatoru darbība uzskatāma par veiksmīgu, un no fiziskām personām (biznesa ideju autoriem) un uzņēmējiem ir joprojām liels pieprasījums pēc biznesa inkubatoros sniegtā pirmsinkubācijas un inkubācijas atbalsta – plānotie rezultātīvie rādītāji ir pilnībā sasniegti. Tāpat jāpiebilst, ka biznesa inkubatoru darbību augsti novērtējuši arī to dalībnieki ikgadējā aptaujā.

Darbs diasporas jomā

LIAA 2019. gadā īstenoja aktivitātes sadarbībai ar diasporu valsts budžeta iekļautās jaunās politikas iniciatīvas "Diasporas uzņēmēju un nozaru profesionāļu iesaiste Latvijas tautsaimniecības izaugsmē" ietvaros un saskaņā ar LIAA rīcībpolitikas dokumentu "Latvijas diasporas piesaistes stratēģija LIAA funkciju īstenošanai 2018. - 2020. gadam".

Gada laikā LIAA Latvijā un ārvalstīs bijusi organizatora vai dalībnieka statusā aktivitātēs, kuras ir orientētas uz tīklošanu, jaunu kontaktu iegūšanu, sadarbības stiprināšanu diasporas iesaistei Latvijas tautsaimniecībā. Dažādās valstīs un daudzveidīgos formātos tikusi īstenota diasporas pārstāvju informēšana par uzņēmējdarbības iespējām Latvijā, tādējādi uzrunājot plašu auditoriju.

Informācijas nodošana un aprīte tiek īstenota ar mediju un sociālo platformu sniegtajām iespējām, nodrošinot pasākumu pieejamību tīmeklī ar tiešraides vai videoieraksta starpniecību. Pateicoties izveidotajai sadarbībai, portāls latviesi.com regulāri iekļauj kopējā diasporas pasākumu kalendārā LIAA pasākumus ar diasporas iesaisti ārvalstīs, kā arī publicē LIAA aktualitātes un informāciju par notikumiem Latvijā, tai skaitā politikā, tautsaimniecībā un uzņēmējdarbībā.

2019. gadā LIAA intensīvi strādāja pie dažādu jaunu sadarbības ar diasporu projektu īstenošanas, lai veicinātu diasporas iesaisti Latvijas tautsaimniecībā, veicinātu LIAA atpazīstamību un informētu par tās sniegtajiem pakalpojumiem gan klātienē, gan attālināti. 2019. gadā LIAA tika uzņemts pirmais praktikants uz brīvprātīgā darba līguma pamata Amerikas latviešu apvienībai programmas "Pavadi vasaru Latvijā" ietvaros, savukārt Latvijas Ārējās ekonomiskajā pārstāvniecībā Nīderlandē būtisku atbalstu ikdienas darbos sniedza divi praktikanti. Vienlaikus tika plānots sniegt brīvprātīgā darba iespējas arī nākotnē ASV, Kanādas un Austrālijas diasporas jauniešiem LIAA struktūrā ar mērķi iepazīstināt ar institūcijas darbu.

Attiecībā uz diasporas politikas izstrādi un ieviešanu LIAA 2019. gadā regulāri piedalījās ĀM organizētajās Diasporas konsultatīvās padomes un tematisko darba grupu sēdēs, kur vienā – par diasporas iesaisti Latvijas tautsaimniecības un zinātnes attīstībā valsts pārvaldē, LIAA deleģētais pārstāvis tika nominēts par līdzpriekšsēdētāju. Visa gada laikā tika nodrošināta komunikācija ar diasporas organizācijām, dibināti jauni kontakti un īstenoti kopīgi pasākumi ar diasporas organizācijām un aktīviem diasporas pārstāvjiem dažādās valstīs, tai skaitā Lielbritānijā, Nīderlandē, Vācijā, Francijā, Beļģijā, Dānijā, Šveicē, ASV, Kanādā, AAE.

2019. gadā ar diasporas pārstāvjiem un organizācijām tika uzsāktas jaunas sadarbības formas un pasākumi: 1) diasporas profesionāļu iesaiste (pasākumu organizēšana, auditorijas piesaiste, konsultēšana un pieredzes nodošana, atbalsts kontaktu dibināšanā) dažādos LIAA pasākumos Latvijā un ārvalstīs, tai skaitā dizaina produktu un tūrisma popularizēšana;

2) aktivitātes diasporai un iespējas izvēlēties Latvijas preces un pakalpojumus, tai skaitā medicīnas pakalpojumus; 3) pilsoniskā līdzdalība Latvijas tautsaimniecības attīstībā, jaunu sadarbības, tīklošanas formu veidošana – tika veidoti jauni diasporas un Latvijas nozaru pārstāvju tīkli – radošo industriju, medicīnas, uzņēmējdarbības jomās; 4) diasporas jauniešu informēšana par Latviju un uzņēmējdarbības iespējām, tai skaitā Eiropas vasaras skolas un nometnes ar sporta ievirzi ietvaros; 5) informatīvie pasākumi diasporas pasākumu ietvaros par LIAA, uzņēmējdarbības un darba iespējām Latvijā; 6) izstrādāti mārketinga materiāli ar pasaulē atpazīstamu diasporas pārstāvju iesaisti.

Atzīmējams, ka ar 2019. gada 1. janvārī stājās spēkā Diasporas likums, kas EM, pastarpināti arī LIAA, nosaka kompetences diasporas politikas jomā – veicināt diasporas iesaisti Latvijas tautsaimniecībā.

5. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Uzņēmējdarbības veicināšanai

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
Īstenoti mārketinga pasākumi diasporas pārstāvju, t.sk. nozaru profesionāļu uzrunāšanai par darba un sadarbības iespējām Latvijā	Elektroniski uzrunāta diasporas auditorija (personu skaits)	60 000 ¹	70 691
Īstenoti sadarbības pasākumi ar diasporas iesaisti ar mērķi veicināt LIAA deleģēto funkciju – eksporta, investīciju piesaistes, tūrisma, uzņēmējdarbības un inovāciju attīstības veicināšana) rezultatīvu īstenošanu	Noorganizēti tematiskie pasākumi ar diasporas iesaisti trīs virzienos (eksporta veicināšana, investīciju piesaiste, uzņēmējdarbība) (skaits)	3 ²	15
	Līdzdalība pasākumos, kuru mērķis ir uzrunāt diasporas pārstāvjus par darba iespējām Latvijā (pasākumu skaits)	3 ³	10

Norvēģijas finanšu instrumenta programmas ieviešana

2019.gadā turpinājās darbs pie Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.-2021.gada plānošanas perioda programmas „Uzņēmējdarbības attīstība, inovācijas un mazie un vidējie uzņēmēji” izstrādes. 2019. gada 27. augustā izstrādātais programmas koncepcijas projekts tika apstiprināts MK, un 2019.gada 8.oktobrī Norvēģijas Ārlietu ministrija saskaņoja sagatavoto programmas koncepciju. Turpinās darbs pie programmas līguma un regulējošo normatīvo aktu izstrādes, lai varētu uzsākt projektu pieņemšanu 2020.gadā.

¹Precizēts 2019. gada budžeta paskaidrojums.

²Precizēts 2019. gada budžeta paskaidrojums.

³Precizēts 2019. gada budžeta paskaidrojums.

ES fondu un Norvēģijas finanšu instrumenta programmu pēcuzraudzība

Budžeta apakšprogrammas:

- 62.20.00 "Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020)";
- 27.12.00 „LIAA darbības nodrošināšana”.

Pārskata periodā LIAA pēcuzraudzības funkciju 2007. - 2013. gada ES fondu plānošanas periodā īstenotajiem projektiem, veicot pārbaudes projektu īstenošanas vietās, vērtējot finansējuma saņēmēju gada pārskatus un analizējot finanšu rādītāju datus.

Pēcuzraudzība nodrošināta 672 projektiem 13 aktivitātēs. Izvērtēts 301 projekta gada pārskats aktivitātēs, kur finansējuma saņēmēji ir komersanti, un veiktas 142 pārbaudes projektu īstenošanas vietās.

Projektu pēcuzraudzības funkcija LIAA ir jānodrošina līdz pat 2021. gadam, kad atbilstoši aktivitāšu MK noteikumiem beigsies pēcuzraudzības termiņš pēdējiem 2007. - 2013. gada ES fondu plānošanas periodā īstenotajiem projektiem.

2019. gadā tika veikta arī Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada perioda programmas "Inovācijas "zaļās" ražošanas jomā" pēcuzraudzība, veicot 13 pārbaudes projekta īstenošanas vietās un izvērtējot 13 projektu gada pārskatus.

Novērtējums par LIAA darbības stratēģijas ieviešanu Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada plānošanas perioda programma „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā”

LIAA galvenie uzdevumi, slēdzot Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada perioda administrēto programmu „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā” (turpmāk sadaļā – Programma), kuras mērķis bija atbalstīt jaunu komersantu veidošanos tehnoloģiski ietilpīgās nozarēs un atbalstīt esošo komersantu inovatīvu uzņēmējdarbību, radot jaunas inovatīvas vides tehnoloģijas, produktus un procesus, 2017. gadā bija projektu ieviešanas progresa pārskatu, maksājumu pieprasījumu izskatīšana un apstiprināšana, pārbaūžu veikšana projektu īstenošanas vietās un ar maksājumu veikšanu saistītās darbības.

Programmas ietvaros tika īstenotas četras aktivitātes:

- iepriekš noteiktais projekts „Zaļo” tehnoloģiju inkubators - sniedzot atbalstu inovatīvu, tehnoloģiski ietilpīgu un zinātnisku "zaļo" ideju izstrādei un attīstībai;
- neliela apjoma grantu shēma - sniedzot atbalstu jaunu vai būtiski uzlabotu produktu, pakalpojumu un tehnoloģiju izstrādē un ieviešanā;
- atklātais konkurss atbalsts "zaļo" tehnoloģiju ieviešanai ražošanā - atbalstot jaunu iekārtu iegādi inovatīvu vides tehnoloģiju un produktu attīstībai un ieviešanai ražošanā.
- divpusējais sadarbības fonds - veicinot Latvijas komersantu un Norvēģijas komersantu, un zinātnisko institūciju divpusējās attiecības ar mērķi nodrošināt projektu īstenošanu sadarbībā ar donorvalsts partneri.

Programmas ietvaros izmaksātais atbalsts kopā 2 395 256.03 eiro:

- 1) "Zaļo" tehnoloģiju inkubators – 222 537,66 eiro;
- 2) Atklāta konkursa 2. atlases kārtas projekti (AK2) - 1 527 277.65 eiro;
- 3) Neliela apjoma grantu shēmas kārtas projekti (NAGS1, NAGS2 un NAGS3) – 600 200,49 eiro;
- 4) Divpusējais sadarbības fonds - 45 240,23 eiro.

Visi Programmas plānotie rādītāji ir pārsniegti:

- 1) "Veiksmīgi attīstītas, piemērotas un komercializētas 15 vides tehnoloģijas un videi draudzīgi produkti" – faktiski 40;
- 2) "Vismaz 10 komersanti uzņemti "Zaļo" tehnoloģiju inkubatorā un saņēmuši pirmsinkubācijas pakalpojumus" – faktiski 15;

- 3) "Vismaz 10 komersanti, kas saņēmuši "Zaļo" tehnoloģiju inkubatora pakalpojumus un neliela apjoma grantu shēmas atbalstu, sekmīgi komercializējuši "zaļo" biznesa ideju – faktiski 21;
- 4) "Radītas 60 "zaļās" darba vietas" – faktiski 126.

Programmas ietvaros kopumā tika īstenoti 35 projekti. Pārskata periodā tika veiktas 82 pārbaudes, no kurām 56 – pēcuzaudzības pārbaudes projektu īstenošanas vietās. Izvērtēti 56 gada pārskati.

Pēcuzaudzības funkcija Programmas ietvaros jānodrošina līdz 2022. gada beigām, kad atbilstoši aktivitātes regulējošajiem Ministru kabineta noteikumiem beigsies pēcuzaudzības termiņš pēdējiem 2009. - 2014. gada plānošanas periodā īstenotajiem projektiem.

Novērtējums par LIAA darbības stratēģijas 2017.–2019. gadam ieviešanu ES fondu programmu administrēšanā (pēcuzaudzībā)

Pārskata periodā LIAA turpināja 2016.gada 1.aprīlī uzsākto pēcuzaudzības funkciju nodrošināšanu ES fondu 2007.-2013.gada plānošanas periodā īstenotajiem projektiem 13 aktivitātēs, kuru mērķis bija veicināt uzņēmējdarbību ar augstāku pievienoto vērtību, sniedzot atbalstu jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei un ieviešanai ražošanā, radīt jaunas darba vietas, atbalstīt komersantu ieiešanu ārvalstu tirgos, sekmēt sadarbību starp pētniecības un uzņēmējdarbības sektoriem, uzlabot iedzīvotāju dzīves līmeni u.c.

2017.-2019.gadā LIAA, nodrošinot ES fondu 2007. - 2013. gada plānošanas perioda projektu pēcuzaudzību, veica:

- pārbaudes projektu īstenošanas vietās un konstatēto atkāpju izvērtēšanu;
- finansējuma saņēmēja gada finanšu pārskatu/ikgadējo pārskatu analīzi pēc atbalsta finansējuma izmaksas;
- finansējuma saņēmēju ierosinātos līgumu un vienošanos grozījumus;
- publiskā telpā nonākušās informācijas analīzi par LIAA administrētajiem projektiem;
- ES fondu finansējuma saņēmēju neatbilstoši veikto izdevumu atmaksu kontroli.

2017. gada sākumā pēcuzaudzība bija jāveic vairāk nekā 1200 projektiem, savukārt 2019. gadā beigās to skaits samazinājās līdz 419 projektiem.

Kopumā ES fondu 2007. -2013. gada plānošanas periodā īstenoto projektu pēcuzaudzība pārskata periodā īstenoja sekmīgi, veicot 469 pārbaudes projektu īstenošanas vietās un izvērtējot 1026 gada pārskatus un 36 ikgadējos pārskatus.

Pozitīvi rezultāti sasniegti aktivitātē "Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi", kur 2017. gadā pēc iesniegtajiem siltumenerģijas ietaupījuma datiem par 305 ēkām vidējais siltumenerģijas ietaupījums, salīdzinot ar siltumenerģijas patēriņu pirms projekta īstenošanas, bija 43,77%, savukārt 2018.gadā pēc iesniegtajiem siltumenerģijas ietaupījuma datiem par 147 ēkām vidējais siltumenerģijas ietaupījums, salīdzinot ar siltumenerģijas patēriņu pirms projekta īstenošanas, bija 42,07%, salīdzinot ar aktivitāti regulējošos MK noteikumos noteikto - siltumenerģijas ietaupījums pēc daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas renovācijas īstenošanas nav mazāks par 20% gadā no kopējā siltumenerģijas patēriņa.

Tāpat visu pārskata periodu sekmīgi tika uzturētas aktivitātes "Atbalsts darba vietu radīšanai" ietvaros izveidotās 353 jaunas darba vietas ar algu ne mazāku kā 120% no darba ņēmēju vidējiem darba ienākumiem valstī.

Arī atbalstot ražošanas telpu izveidi vai rekonstrukciju, izvērtējot un pārbaudot pārskata periodā vairāk nekā 45 nomas līgumus un to grozījumus, katru gadu veicot 8 ikgadējo pārskatu pārbaudi, līdz 2019. gada beigām izveidotas un uzturētas ne mazāk kā 400 jaunas darba vietas.

Veicot plānoto un rezultatīvo rādītāju pārbaudi aktivitātes „Augstas pievienotās vērtības” ietvaros, vērojams finansējuma saņēmēju apgrozījuma pieaugums, eksporta apjoma

pieaugums gan skaitliski, gan procentuāli, kā arī tiek veikti un uzturēti pētniecības un attīstības darbi.

Pēcuzraudzības funkcija ir jānodrošina līdz 2021. gada beigām, kad atbilstoši aktivitātes regulējošajiem MK noteikumiem beigsies pēcuzraudzības termiņš pēdējiem ES fondu 2007. - 2013. gada plānošanas periodā īstenotajiem projektiem.

2.2.2. Eksporta veicināšana

Darbības virziena mērķis

Eksporta apjoma pieaugums atbalstītajos komersantos divus gadus pēc atbalsta saņemšanas 2020. gadā, salīdzinot ar eksporta apjomu atbalsta līguma noslēgšanas brīdī (2016.–2018. gadā) 2%.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”;
- 62.07.00 “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekts (2014-2020)” “Starptautiskās konkurētspējas veicināšana” (turpmāk sadaļā – Projekts) ;
- 67.06.00 „ Eiropas Kopienas iniciatīvas projekts” “Eiropas biznesa atbalsta tīkls Latvijā” (turpmāk – EEN).

Projekts “Starptautiskās konkurētspējas veicināšana” (turpmāk – SKV projekts), kura ietvaros tiek sniegts atbalsts uzņēmumiem grantu veidā dalībai starptautiskajās izstādēs un tirdzniecības misijās, kā arī produktu sertifikācijai pārskata periodā tika turpināts.

SKV projekta ietvaros 2019. gadā tika noslēgti 164 jauni līgumi par atbalsta sniegšanu. Izvērtēti un apmaksāti 698 maksājuma pieprasījumi par kopējo atbalsta summu 2 113 255 eiro.

Atbalstu skaits SKV projekta mērķa grupas dalībai izstādēs ar individuālo stendu, tirdzniecības misijās vai Latvijas augstu valsts amatpersonu vizītēs, konferencēs un semināros ārvalstīs 2019. gadā ir bijis 679, savukārt atbalstu skaits projekta mērķa grupas ražotņu un produktu atbilstības novērtēšanai ir 44.

Eksporta veicināšanas pakalpojumi uzņēmumiem tika sniegti, cieši sadarbojoties LIAA projektu vadītājiem Rīgā ar 21 Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību 19 pasaules valstīs: AAE, ASV, Baltkrievijā, Dānijā, Francijā, Itālijā, Japānā, Kazahstānā, Krievijā, Ķīnā, Lielbritānijā, Lietuvā, Nīderlandē, Norvēģijā, Singapūrā, Somijā, Ukrainā, Vācijā un Zviedrijā.

Nodrošinot eksporta atbalsta pakalpojuma ieviešanu, 2019. gadā LIAA noorganizēja 140 uzņēmumu dalību 21 nacionālajā stendā starptautiskajās izstādēs AAE, ASV, Francijā, Itālijā, Krievijā, Ķīnā, Lielbritānijā, Norvēģijā, Singapūrā, Somijā, Ukrainā, Vācijā, Zviedrijā.

Viena no Latvijas bioloģiskās pārtikas prioritārajām izstādēm, kur arī 2019.gadā tika organizēts Latvijas uzņēmumu nacionālais stends, bija izstādē “BIOFACH 2019” Nirnbergā (Vācijā) no 13. līdz 16. februārim. Stendā piedalījās 10 uzņēmumi. Kopā stenda dalībnieki tika pie 549 potenciālo biznesa partneru vai klientu kontaktiem un 99 biznesa kontaktiem, kas ietver nākamo darījumu pazīmes vai vienošanos par turpmāku sadarbību. Trīs stenda dalībniekiem ir izdevies izstādes laikā noslēgt arī sadarbības līgumus. Visi dalībnieki, kā arī virkne citu pārtikas uzņēmumu ir izrādījuši lielu interesi par nacionālā stenda organizēšanu šajā izstādē arī 2020. gadā.

Jāatzīmē Latvijas kosmētikas ražotāju panākumi starptautiskajā izstādē "COSMOPROF Bologna 2019" Boloņā (Itālijā) no 14. līdz 17. martam. Izstādē piedalījās 2822 uzņēmumi no 70 valstīm. Izstādes kopējais apmeklētāju skaits bija 275 000 no 150 valstīm, t.sk., iepircēju, žurnālistu un blogeru delegācijas. Latvijas nacionālais stends atradās īpašā hallē – Valstu stendī.

Uzņēmumi, kuri piedalījās izstādē atkārtoti, tikās ar jau esošajiem klientiem, ar kuriem noslēgti līgumi un uzsākta sadarbība pēc iepriekšējā gada izstādes. Izstādes biznesa/profesionālie apmeklētāji pārstāv visu pasauli. Itālijas biznesu kontaktu daļa ir aptuveni 20%, pārējie biznesa kontakti ir no citām valstīm. Kopējais iegūtais kontaktu skaits ir 290, kontakti, kas ietver nākamo darījumu pazīmes - 49. Izstādes laikā tika noslēgts arī viens līgums.

Veismīga bija arī dalība bērnu preču un mēbeļu izstādē "Kind + Jugend 2019", Ķelnē (Vācijā) no 19. līdz 22. septembrim. Tā ir lielākā ikgadējā izstāde attiecīgajā nozarē Vācijā, kā arī tiek uzskatīta par vienu no lielākajām nozares izstādēm Eiropā. Izstāde "Kind + Jugend" ražotājiem no visas pasaules dod iespēju prezentēt savus jaunākos produktus bērniem – mēbeles, tekstilizstrādājumus, rotaļlietas, apģērbus un apavus, bērnu grāmatas, preses izdevumus u.tml. LIAA organizētajos divos Latvijas nacionālajos standos savu produkciju prezentēja 8 ražotāji. Stendu atrašanās vieta bija izplānota atbilstoši uzņēmumu produktu specifikai. Tas nodrošināja Latvijas uzņēmumiem veiksmīgu darbu un vērtīgus kontaktus. Kopumā uzņēmumi tika pie 414 biznesa kontaktiem un 135 biznesa kontaktiem, kas ietver nākamo darījumu pazīmes vai vienošanos par turpmāku sadarbību. Vairākas kompānijas, kuras piedalījās nacionālajos standos, drīz pēc izstādes noslēdza 10 līgumus.

2019. gadā tika turpināta arī sadarbība ar Ķīnu, piedaloties vairākās izstādēs gan ar nacionālajiem stendiem, gan kopstendiem. Kā nozīmīgākās izstādes, kurās LIAA organizēja standus, jāatzīmē Ķīnas valdības īpaši atbalstītās izstādes "China – Central and Eastern European Countries Investment and Trade EXPO" Ninbo no 8. līdz 12. jūnijam un "China (Shanghai) International Import Expo 2019" Šanhajā no 1. līdz 10. novembrim. Importa veicināšanas izstāde Šanhajā notika otro reizi, to apmeklēja Ķīnas prezidents Xi Jinping, tādējādi pasvītrotot šīs izstādes nozīmīgumu. Latvijas nacionālajā standā tika prezentēti 13 Latvijas uzņēmumu produkti. Papildus 4 uzņēmumi ar individuālajiem stendiem piedalījās pārtikas hallē.

Nemot vērā uzņēmumu lielo interesi par dalību nacionālajos standos dažādos tirgos, papildus lielajiem nacionālajiem stendiem ar īpaši izstrādātu dizaina risinājumu, izmantojot standarta stenda konstrukcijas, tika nodrošināta dalība 6 mazajos nacionālajos standos ASV, Francijā, Krievijā, Ķīnā, Lielbritānijā un Ukrainā, kuros piedalījās 30 uzņēmumi. Šādā veidā par salīdzinoši nelieliem līdzekļiem uzņēmumiem tiek sniegta iespēja iepazīties ar tirgu, kā arī izvērtēt, vai nākamajā gadā attiecīgajā izstādē ir lietderīgi organizēt lielo nacionālo stendu vai uzņēmumiem startēt ar individuālu stendu.

2019. gadā tika organizēta arī Latvijas uzņēmumu dalība starptautiskajās izstādēs kopstendos, kur izdevumus apmaksāja paši uzņēmumi, lai pēc tam, iesniedzot maksājumu pieprasījumus SKV projektā, atgūtu 50% no veiktajiem maksājumiem. LIAA veica stenda organizēšanu, kā arī strādāja pie klientu piesaistes un nodrošināja kopstendu dalībniekiem individuālās tikšanās programmas. Tika noorganizēti 11 kopstendi dažādu nozaru izstādēs AAE, ASV, Beļģijā, Dānijā, Francijā, Ķīnā, Nīderlandē, Singapūrā un Zviedrijā. Kopstendos piedalījās 48 uzņēmumi.

2019. tika noorganizēti vairāki apjomīgi biznesa forumi. Jau desmito gadu LIAA rīkoja biznesa forumu, kas šoreiz sadarbībā ar Siguldas novada pašvaldību norisinājās 2019. gada 18. jūnijā Siguldā par tēmu "Uzņēmums 3D", pulcējot 320 dalībniekus. Foruma mērķis bija apmainīties ar zināšanām par to, kā uzņēmējdarbību pacelt jaunā līmenī, debatēt par iemesliem, kas kavē uzņēmumu attīstību. Forums dalībniekiem sniedza iespēju savas zināšanas papildināt ne tikai ar

pieredzējušu ārvalstu lektoru lekcijām un Latvijas uzņēmēju pieredzes stāstiem, bet arī ar dažādām praktiskām meistarklasēm.

28. un 29. novembrī ikgadējā Baltijas jūras reģiona 5G ekosistēmas foruma "5G Techritory" ietvaros LIAA rīkoja darba sesiju, kurā prominenti futurologi, pasaulslaveni uzņēmumu pārstāvji un pašmāju tehnoloģiju līderi debatēja par ceturtās industriālās revolūcijas ietekmi uz biznesu un sabiedrību. Pasākumā tika diskutēts par būtiskākajiem faktoriem ceturtās industriālās revolūcijas ilgtspējai, digitalizācijas ietekmi uz biznesu un 5G sakaru tīkla radītajām iespējām.

2019. gadā būtisks darbs tika ieguldīts Latvijas dienu organizēšanā Krievijā, Lietuvā un Itālijā. Latvijas dienās kopumā piedalījās 81 uzņēmums.

Plaša programma tika nodrošināta Latvijas dienās Itālijā, kuras norisinājās dažādās Itālijas pilsētās no 23. aprīļa līdz 12. decembrim. Latvijas dienas tika atklātas ar Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa vizīti Romā. Vairāku mēnešu garumā tika nodrošinātas meistarklases, izstādes, produktu degustācijas, Latvijā ražotās produkcijas tirdzniecība, biznesa semināra norise un citi pasākumi. Noslēguma pasākumā 10. decembrī notika biznesa tīklošanās, Latvijas pārtikas produktu prezentācija un šefpavāru meistarklase, LIAA pārstāvniecības biroja – Latvijas produktu ekspozīcijas un koprades telpas "Magnetic Latvia" atklāšana un Latvijas tūrisma veicināšanas video prezentācija.

2019. gadā tika noorganizētas 39 dažādu nozaru un apjoma tirdzniecības misijas, tai skaitā 11 uzņēmēju delegācijas valsts augstāko amatpersonu vizīšu laikā. Delegācijās kopumā piedalījās 258 dalībnieki. Tirdzniecības misijas tika organizētas uz AAE, ASV, Dienvidkoreju, Horvātiju, Indonēziju, Itāliju, Japānu, Kanādu, Krieviju, Ķīnu, Lielbritāniju, Lietuvu, Moldovu, Nīderlandi, Norvēģiju, Poliju, Singapūru, Somiju, Ukrainu, Vāciju, Vjetnamu un Zviedriju.

2019. gadā LIAA apstrādāja 775 pieprasījumus/eksporta projektus. Informācijas pieprasījumi aptver visas lielākās Latvijas eksporta nozares, kā mašīnbūve, kokapstrāde, pārtika, IKT, ķīmijas rūpniecība, farmācija. Rezultatīvā rādītāja neizpilde skaidrojama ar eksporta pieprasījuma plūsmas samazināšanos no ārvalstu kompāniju puses, jo sākotnējās informācijas iegūšanai par Latvijas uzņēmumiem tās aizvien vairāk izmanto digitālos informācijas avotus.

Jāatzīmē, ka viens no eksporta pieprasījumu ģenerēšanas veidiem ir Latvijas uzņēmumu tirdzniecības misiju organizēšana, kur tiek uzrunāts plašs ārvalstu kompāniju loks, aicinot uz tikšanās ar tirdzniecības misijas dalībniekiem. Vienlaicīgi potenciālajiem ārvalstu partneriem tiek stāstīts par attiecīgo nozaru potenciālu kopumā, tādējādi rosinot interesi par sadarbības uzsākšanu ar Latvijas uzņēmumiem. Ņemot vērā, ka 2019. gadā tika būtiski mainīti SKV projekta atbalsta saņemšanas nosacījumi dalībai tirdzniecības misijās, interese par dalību šajos pasākumos būtiski samazinājās, un tās tika organizētas mazāk, tādējādi arī mazāk tika veiktas mārketinga kampaņas ārvalstu kompāniju intereses radīšanai. Tā kā eksporta pieprasījumu skaits samazinājās, tad gan LIAA pārstāvniecību darbinieki, gan eksporta projektu vadītāji Rīgā ar ienākošajiem pieprasījumiem varēja strādāt daudz kvalitatīvāk.

Noorganizētas 78 ienākošo potenciālo sadarbības partneru vizītes Latvijā. Potenciālie sadarbības partneri (ārvalstu uzņēmumu pārstāvji, iepircēji u.tml.) ieradās vizītēs no Azerbaidžānas, Ēģiptes, Francijas, Indijas, Japānas, Krievijas, Ķīnas, Lielbritānijas, Somijas, Šrilankas, Turcijas.

Atbilstoši Latvijas uzņēmumu interesēm un izvēlētajiem mērķa tirgiem LIAA no tās rīcībā esošajām ārvalstu kompāniju datu bāzēm atlasīja potenciālos sadarbības partnerus, tādējādi sniedzot atbalstu uzņēmējiem biznesa partneru meklēšanā un biznesa piedāvājumu izplatīšanā.

Pārskata periodā noorganizētas 19 ekonomisko mediju vizītes no Baltkrievijas, Japānas, Krievijas, Lietuvas, Nīderlandes, Norvēģijas un Somijas ar mērķi ieinteresēt ārvalstu medijus un kompānijas apmeklēt Latviju, piedalīties LIAA organizētajos eksporta veicināšanas pasākumos Latvijā un ārvalstīs.

Jau piecpadsmito gadu LIAA sadarbībā ar EM rīkoja konkursu "Eksporta un inovācijas balva 2019", kurā tika sumināti Latvijas veiksmīgāko komersantu sasniegumi. Ikgadējais pasākums ar godalgojumu pasniegšanu noslēdzās svinīgā ceremonijā 2019. gada 5. decembrī. Dalībai konkursā tika saņemti 116 pretendentu pieteikumi 5 kategorijās. Konkursa otrajai kārtai tika izvirzīti 32 uzņēmumi, pārstāvot tādas nozares kā IT un programmatūru izstrāde, metālapstrāde, kokapstrāde transports un loģistika, pārtikas rūpniecība, higiēnas preču ražošana, auto ķīmijas, plastmasas un gumijas izstrādājumu ražošana, medicīnas pakalpojumi, tekstilrūpniecība, dizaina izstrādājumu ražošana u.c.

Komerscabiedrību sasniegumi tika novērtēti un laureāti noteikti šādās kategorijās:

- "Eksportspējīgākais komersants" lielo/ vidējo un mazo komerscabiedrību grupās,
- "Importa aizstājējprodukts",
- "Inovatīvākais produkts",
- "Rūpnieciskais dizains",
- "Eksporta čempions".

Informācija par konkursa laureātiem izvietota LIAA tīmekļa vietnē [eib.liaa.gov.lv.](http://eib.liaa.gov.lv/), LIAA ārējās tirdzniecības portālā, kā arī eksporta mārketinga un informatīvajos materiālos.

Eksporta veicināšanā un tajā noteikto rezultatīvo rādītāju sasniegšanā būtiska loma ir EEN projekta veiktajām aktivitātēm. Projekta īstenošanu LIAA kopš 2008. gada kā vadošais partneris nodrošina sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru. EEN ir pasaulē plašākais biznesa atbalsta tīkls, ko izveidojusi Eiropas Komisija ar mērķi īstenot ES stratēģiju, veicināt ES izaugsmi un radīt jaunas darbavietas. EEN ir lielākais uzņēmējdarbības un inovācijas atbalsta kontaktpunktu tīkls, kas sniedz praktisku informāciju specifiskiem uzņēmēju jautājumiem ES uzņēmējiem par ES lietām, īpaši izceļot MVU.

EEN ir viena no COSME – Eiropas Savienības Uzņēmumu konkurētspējas un mazo vidējo uzņēmumu programmas 2014-2020 (iepriekš – Eiropas Komisijas Konkurētspējas un Inovāciju ietvarprogramma (CIP) 2007-2013) sastāvdaļām, kas darbojas pēc vienas pieturvietas aģentūras principiem. EEN pamatā ir "atvērto durvju" (no wrong door) koncepcija, kas nodrošina vienotus pakalpojumus neatkarīgi no tā, kurā valstī vai kontaktpunktā vēršas uzņēmējs.

EEN piedāvā konkrētus un efektīvus risinājumus uzņēmējiem vairāk nekā 60 pasaules valstīs, tajā skaitā visās ES dalībvalstīs. Tīkla darbība vērsta uz uzņēmējdarbības attīstību un starptautisko sadarbību, inovāciju veicināšanu un tehnoloģiju pārnesi, galvenokārt konsultējot starptautisko tirgu apgūšanas jautājumos, kā intelektuālais īpašums, ES likumdošana, standartizācija. EEN sniedz iespēju izmantot uzņēmumu atgriezeniskās saites mehānismu, saņemt citu informāciju par tirgus prasībām, pakalpojumi iekļauj arī tehnoloģiju pārneses un inovāciju auditu veikšanu un inovāciju kapacitātes celšanas pasākumus. Tīkls informē par ES finanšu pieejamību un finansiālā atbalsta iespējām ES mērogā.

Pārskata periodā EEN ir sniedzis 492 konsultācijas par ES likumdošanu un standartizāciju, ES programmām, pieeju finansējumam, par inovācijām un tehnoloģiju pārnesi, kā arī par intelektuālā īpašuma aizsardzību u.c. jautājumiem. Ir veikts 136 uzņēmuma vajadzību izvērtējums, sniegtas 185 atbildes uz vispārīgiem uzņēmumu jautājumiem un 193 atbildes EEN partnerorganizācijām par uzņēmējdarbības jautājumiem, likumdošanas un nodokļu vidi Latvijā.

Interese par sadarbību ar Latvijas kompānijām EEN tīkla ietvaros tika saņemta no 52 ārvalstu kompānijām un 311 Latvijas uzņēmumiem. Latvijas uzņēmumi ir interesējušies par

ārvalstu kompāniju sadarbības piedāvājumiem, kas izvietoti EEN biznesa piedāvājumu datu bāzē. Ar EEN iesaisti noslēgti 13 biznesa, tehnoloģiju un pētniecības sadarbības līgumi.

Interesentiem bija nodrošināta iespēja iepazīties ar biznesa sadarbības un tehnoloģiju sadarbības piedāvājumiem no citām EEN projektā iesaistītajām valstīm, uzņēmumiem, kas meklē sadarbības partnerus, lai pirktu un pārdotu, piedāvātu vai iegādātos jaunus un inovatīvus tehnoloģiskus risinājumus.

Detalizēta informācija par EEN sniegtajiem pakalpojumiem un to izmantošanas iespējām ir pieejama EEN tīmekļa vietnes een.lv sadaļā Pakalpojumi.

Informācijas un konsultāciju sniegšana

Līdzās eksporta atbalsta pasākumu sniegšanai būtisks LIAA uzdevums ir informācijas sniegšana, kas tiek īstenota, izmantojot dažādus formātus un kanālus.

2019. gadā Latvijas uzņēmumiem tika sniegtas 2617 konsultācijas ar eksportu saistītos jautājumos (konsultācijas par ārējiem tirgiem, biznesa partneru meklēšana, eksporta nosacījumi, LIAA eksporta atbalsta pakalpojumi, ES finanšu piesaistes jautājumi u.c.), tai skaitā vairāk nekā 370 konsultācijas ir sniedzis EEN Latvijā.

Būtisks atbalsts uzņēmējiem bija LIAA organizētie informatīvie un izglītojošie semināri. Informācija par LIAA organizētajiem semināriem regulāri un strukturēti tika ievietota LIAA tīmekļa vietnē, par EEN organizētajiem un sadarbības pasākumiem - een.lv tīmekļa vietnes sadaļā Pasākumi. Kopumā 2019. gadā tika noorganizēti 26 semināri par ārējās tirdzniecības jautājumiem, kurus apmeklēja vairāk nekā 1140 interesenti.

Veicot informēšanas funkciju LIAA tīmekļa vietnē liaa.gov.lv, regulāri tika ievietota un aktualizēta informācija latviešu, angļu, krievu, japāņu un ķīniešu valodā.

Sadaļā Pasākumu kalendārs ievietota un aktualizēta informācija par 255 LIAA organizētajiem pasākumiem Latvijā un ārvalstīs un 297 citām LIAA aktualitātēm eksporta, investīciju piesaistes, Eiropas fondu, tūrisma un inovācijas jomā. Publikāciju sadaļā ievietoti 14 LIAA informatīvie materiāli (izdevumi, video, LIAA ziņas) par eksportu, inovācijām, investīcijām u.c. tēmām. Regulāri sagatavota, ievietota un aktualizēta informācija eksporta vietnē eksports.liaa.gov.lv

2019. gada 12 mēnešos Latvijas Ārējās tirdzniecības portālā exim.lv publicēta informācija par 2598 Latvijas kompānijām. Pārskata periodā tika sagatavots saturs nozaru aprakstiem angļu valodā par divpadsmit nozarēm, un atjaunotā informācija ievietota Latvijas tautsaimniecības nozaru uzņēmumu elektroniskajos katalogos.

Biznesa sludinājumu sadaļā ievietota informācija par 864 biznesa piedāvājumiem, no kuriem 840 ir sludinājumi no ārvalstīm, 24 – no Latvijas. Ārvalstu biznesa sludinājumi visvairāk bijuši no Lielbritānijas, Nīderlandes, Vācijas, Polijas, Krievijas, Francijas. Galvenās nozares – IT, zinātniskā pētniecība, ķīmisko vielu ražošana, veselības aprūpe, iekārtu ražošana, tekstilrūpniecība, pārtikas produktu ražošana, atjaunojamā enerģija, būvniecība un būvniecības materiālu ražošana, koka izstrādājumu ražošana. (exim.lv/proposals). sadaļā "Pasākumi" ievietota informācija par 521 pasākumu (32 - Latvijā, 489 - ārvalstīs). Visbiežāk ievietota informācija par pasākumiem Ķīnā, Latvijā, Spānijā, Beļģijā, Vācijā, Turcijā un Francijā. Nozīmīgākās nozares pasākumu kalendārā – veselības aprūpe, IT, atjaunojamā enerģija, iekārtu ražošana, pārtikas produktu ražošana, tekstilrūpniecība, finanšu pakalpojumi.

Rezultatīvā rādītāja - Publicētās informācijas vienības LIAA mājaslapā neizpilde skaidrojama ar pāreju uz jauno tīmekļa vietni un citu – responsīvāku un dinamiskāku – digitālu platformu izmantošanu. 2019. gadā tika pārskatīts mājaslapas liaa.gov.lv saturs un nepopulārākās sadaļas tika dzēstas, respektīvi informācija tajās vairs netika atjaunota. Tāpat informācijas izplatīšanai aktīvāk tika izmantota mūsdienīgāki komunikācijas rīki – sociālo mediju platformas un LIAA ziņu portālu labsflatvia.com.

6. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Eksporta veicināšanā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Veicināta informācijas pieejamība Latvijas komersantiem par ārējiem tirgiem	1.1. Publicētās informācijas vienības LIAA mājaslapā	2890	2627
	1.2. Komersantu skaits LIAA organizētajos informatīvajos semināros	1400	1400
	1.3. Konsultāciju par ārējiem tirgiem skaits	1700	2617
2. Nodrošināta eksporta projektu un pieprasījumu identificēšana un apstrāde	2.1. Apstrādāto eksporta projektu/pieprasījumu skaits	850 ⁴	775
3. Sniegts atbalsts komersantiem konkurētspējas un eksportspējas veicināšanai	3.1. Atbalstu saņēmušo komersantu skaits ĀTVĢ organizētajās ārējā mārketinga aktivitātēs	500	527
	3.2. Sniegto atbalstu skaits (granti)	635	723
	3.3. Atbalstīto komersantu skaits (granti) (unikālie atbalsta saņēmēji)	80	96
	3.4. Apgrozījuma pieaugums komersantiem (salīdzinot divus iepriekšējos gadus, %)	1	14
4. Palielināta valsts atpazīstamība	4.1. Organizēto ekonomisko mediju vizīšu skaits	10	19
	4.2. Latvijas dienas ārvalstīs (skaits)	4	4
5. Nodrošināta uz klientu orientēta LIAA pārstāvniecību pakalpojumu sniegšana uzņēmējiem	5.1. Ārvalstīs iegūto sadarbības partneru vai noslēgto līgumu īpatsvars % no apstrādāto eksporta pieprasījumu skaita	6	9

Novērtējums par 2017. – 2019. gada LIAA darbības stratēģijas ieviešanu

Eksporta veicināšanas virziena ietvaros tika nodrošināta projekta "Starptautiskās konkurētspējas veicināšana" darbība. No SKV projekta sākuma līdz 2019. gada 31. decembrim kopā noslēgti 2003 līgumi, izvērtēti un apmaksāti 4469 maksājumu pieprasījumi par kopējo atbalsta summu 17 671 159 eiro. SKV projekts uzņēmumu vidū ir guvis ļoti lielu atsaucību, apliecinot, ka šī programma atbalsta saņēmējiem ir saistoša, un atbalsta finansējuma saņemšanas procedūra ir saprotama un vienkārša. Projekta noteiktie rezultatīvie rādītāji 2023.gadam faktiski tika sasniegti jau 2018.gadā. Arī atbalsta finansējums uzņēmumiem – granti tika izmaksāts ļoti strauji, kā dēļ tika mainīta atbalsta intensitāte un atsevišķas atbalstāmās aktivitātes un darbības tika izslēgtas, nodrošinot projekta finansējuma pieejamību līdz 2020.gada 29.februārim. Veicot uzņēmumu, kuri saņēmuši SKV projekta atbalstu, aptauju

⁴ Precizēts 2019. gada budžeta paskaidrojumos.

par eksporta pieaugumu, tika uzrādīti ļoti labi rezultāti – ik gadu eksporta apjoms ir pieaudzis vairāk par 14%.

Izmantojot SKV projekta finansējumu, nodrošināta 21 Latvijas ārējās ekonomiskās pārstāvniecības darbība, kas sniedz praktisku atbalstu uzņēmumiem biznesa partneru atrašanai un eksporta veicināšanas pasākumu īstenošanai.

Triju gadu laikā SKV ietvaros noorganizēts ļoti liels skaits – 109 Latvijas nacionālie standi starptautiskajā izstādēs, kas ir nozaru galvenās izstādes jau zināmos tirgos, kā arī jaunos tirgos, ļaujot 689 uzņēmumiem satikt esošos un jaunus partnerus, uzzināt tirgus tendences, iepazīties ar konkurentiem un izvērtēt savu konkurētspēju.

Šajā periodā uzsākta iepircēju biznesa forumu Latvijā organizēšana, kur pāris dienu laikā uzņēmumi vienkopus tiek ar dažādu nozaru ārvalstu kompānijām, kas meklē un izvērtē iespēju izvietot pasūtījumus vai pirkt Latvijas uzņēmumu produktus. Šādi biznesa forumi organizēti mašīnbūves nozares uzņēmumiem, apakšveļas ražotājiem un kino industrijas pārstāvjiem.

Lai veicinātu informācijas pieejamību Latvijas komersantiem, šajā periodā kopumā tika sniegtas vairāk nekā 6 000 konsultācijas par ārvalstu tirgiem un uzņēmējdarbības praktiskajiem aspektiem, kā arī noorganizēti informatīvi semināri un forumi, ko apmeklēja 4 844 dalībnieki. Apstrādāti vairāk nekā 2 400 ārvalstu pieprasījumi un realizēti eksporta projekti. Ar Eksporta veicināšanas nodaļas iesaisti sniegts atbalsts 2 044 Latvijas komersantiem LIAA organizētajās ārējā mārketinga aktivitātēs. Lai palielinātu valsts tēla atpazīstamību ārvalstīs, tika noorganizētas 43 ekonomisko mediju vizītes un 13 Latvijas dienas ārvalstīs. Visi Eksporta veicināšanas nodaļas galvenie mērķi šajā periodā tika sasniegti.

LIAA 2017.-2019. gadā turpināja piedalīties Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (Enterprise Europe Network, EEN) projekta realizēšanā Latvijā. Šajā periodā EEN kopumā ir sniedzis vairāk nekā 1500 konsultācijas par dažādiem ar uzņēmējdarbību un ārējo tirgu iekārošanu saistītajiem jautājumiem, tika veikts 400 uzņēmumu vajadzību izvērtējums. Ar EEN iesaisti noslēgti 47 biznesa, tehnoloģiju un pētniecības sadarbības līgumi. Visi EEN projekta galvenie mērķi šajā periodā tika sasniegti. EEN pakalpojumi veiksmīgi papildināja esošos LIAA pakalpojumus, kas deva iespēju LIAA klientiem saņemt kvalitatīvākus pakalpojumus un veiksmīgi informēt par ES aktualitātēm un pasākumiem. Ņemot vērā projektā sasniegtus rezultātus, arī nākamajā LIAA stratēģijā būtu jāiekļauj EEN projekts (EEN projekts ir apstiprināts 2020.-2021.gadam). 2020.gada beigās EEN projekta īstenošanai Eiropas Komisija plāno izsludināt konkursu, kurā būs iespējams pretendēt uz projekta realizāciju 2022. – 2028. gadā. Līdz ar to būtu jāizvērtē LIAA turpmākā dalība projektā, izvērtējot iespēju saņemt pakalpojumus ne tikai ar uzņēmējdarbības veicināšanu saistītajos jautājumos, bet arī tehnoloģiju pārnesei un inovāciju jomā.

2.2.3. Investīciju veicināšana un piesaiste

Darbības virziena mērķis

Laika periodā no 2017.-2019. gadam piesaistītas ārējās tiešās investīcijas vismaz 300 milj. eiro apmērā, kopumā radot vismaz 3000 jaunas darbavietas.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”;
- 62.07.00 “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)”.

Investīciju piesaistes aktīvākai, plānveidīgai un efektīvākai pieejamo finanšu līdzekļu izmantošanai LIAA pārskata periodā turpināja 2010. gadā uzsāktās investīciju piesaistes stratēģijas “POLARIS process” īstenošanu, kas paredz vienotu un saskaņotu ministriju,

pašvaldību, infrastruktūras uzņēmumu un valsts iestāžu rīcību stratēģiski nozīmīgu vietējo un ārvalstu investīciju projektu īstenošanā, kā arī paredz procesā cieši sadarboties ar privāto sektoru, universitātēm un zinātniskajām institūcijām.

Strādājot ar valsts sektoru, lai nodrošinātu saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai, tika nodrošināta Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes darbība, organizējot tās norisi un veicot sekretariāta funkciju. Padomes sastāvā darbojas ekonomikas, satiksmes, finanšu, ārlietu, zemkopības, izglītības un zinātnes, vides, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministri, kā arī pēc nepieciešamības tiek pieaicināti valsts un pašvaldību institūciju, infrastruktūras uzņēmumu, nevalstisko organizāciju pārstāvji un citi eksperti izskatāmo jautājumu kompetences ietvaros. Padomes mērķis ir nodrošināt saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai Latvijas valsts interesēs un īpaši pievērsties aktuāliem problēmjautājumiem investīciju piesaistes jomā.

Lai nodrošinātu koordinētu institūciju darbību un informācijas sagatavošanu 23. augusta līmeņa tikšanās starp Ārvalstu Investoru padomi Latvijā un Latvijas valdību vajadzībām, tika noorganizētas 5 individuālās tikšanās starp ĀIPL un atbildīgajām nozares ministrijām un nodrošināta valdības prezentācijas satura sagatavošanas koordinācija.

Pēc prezentācijām un diskusijām ĀIPL nodeva MK rīcībā 8 pozīciju ziņojumus ar priekšlikumiem un rekomendācijām tālākai izvērtēšanai - makroekonomiskās politikas jomā, darbaspēka pieejamības un kvalitātes jomā, augstākās izglītības jomā, transporta un loģistikas jomā, ekonomisko un finanšu noziegumu apkarošanas uzlabošanas jomā, digitalizācijas jomā, investīciju drošības un aizsardzības jomā, kā arī atkritumu apsaimniekošanas un enerģētikas jomā.

LIAA investīciju piesaistes stratēģijas ietvaros izveidotā Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes sēde norisinājās 28.novembrī Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa vadībā. Sēdes darba kārtībā tika skatīti jautājumi par vēja enerģijas attīstību Nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021.- 2030.gadam ietvaros, kā arī tika skatīts LIAA ziņojums par investīciju projektu aktualitātēm atjaunojamo energoresursu jomā un izaicinājumiem, lai nodrošinātu Nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021.- 2030.gadam potenciālo mērķu sasniegšanu.

2019. gada 30. augustā tika organizēts ikgadējais Magnetic Latvia POLARIS forums, kas norisinājās festivāla "iNOVUSS" festivāla ietvaros. Forumā ietvaros tikās augsta līmeņa amatpersonas, pašvaldību un akadēmiskās vides pārstāvji, uzņēmēji, sadarbības partneri un investori. Forumā galvenā tēma veltīta nākotnes darbaspēkam un tā piesaistei reģionos.

Sadarbojoties ar pašvaldībām, 2019. gadā tika uzrunāta Ventspils pilsētas dome, kura sadarbībā ar Valmieras pilsētas pašvaldību ieguva finansējumu konkursā "Eiropas Savienības nākamās paaudzes mazās pilsētas". Viens no konkursa mērķiem ir ārējo tiešo investīciju piesaistes stratēģiju un mārketinga plāna izveidošana. Pateicoties veiksmīgai sadarbībai, tika uzsākts ārējo tiešo investīciju piesaistes apmācību kurss ar dizaina domāšanas metodēm, apmācības

apmeklēja 10 Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldības. Apmācības norisinājās 2 klātienēs sesijās, kopumā 3 nedēļu garumā, beigās tiekoties trešo reizi, apmācību noslēguma sesijā. Apmācības norisinājās arī Latgales plānošanas reģionā, kuras apmeklēja 18 pašvaldības.

Sadarbojoties ar zinātniskajiem institūtiem, 2019. gadā tika sagatavotas faktu lapas par 3 universitātēm un to 13 zinātniskajiem institūtiem, balstoties uz POLARIS nozarēm. Kopumā tika izveidotas 7 dažādu nozaru faktu lapas - RTU (IT, Zaļās tehnoloģijas un metālapstrāde, mašīnbūve, elektronika), RSU (Dzīvības zinātnes) un LLU (Kokapstrāde, dzīvības zinātnes un zaļās tehnoloģijas).

Sadarbībā ar LU, RTU, LVGMC, SIA "Apply", Tūbingenas Universitāti, Igaunijas Ģeoloģijas dienestu un Vircburgas Universitāti 2019. gada 19. februārī tika iesniegts projekta pieteikums Horizon 2020 programmas 1.fāzē attiecībā uz zemes dziļu izpēti Kurzēmē. Sadarbībā ar VARAM un EM nodrošināta likuma "Par zemes dziļēm" grozījumu virzība un atbalstīšana Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā, nodrošinot iespēju zinātniskajām institūcijām, kuru pamatdarbība ir saistīta ar pētniecību dabas zinātņu jomā un kurām piešķirti publisko tiesību vai starptautisko publisko tiesību subjektu finanšu resursi šā likuma 7. panta pirmajā punktā minētās izpētes veikšanai, īstenot zemes dziļu izpēti. Papildus sadarbībā ar LU Ģeodēzijas un ģeoinformātikas institūtu un SIA "Apply" tika uzsākts darbs pie projekta pieteikuma sagatavošanas LIAA administrētajā programmā "Atbalsts pētniecības rezultātu komercializācijai", kurā uz mākslīgā intelekta bāzes tiks veidota platforma, lai, balstoties uz gravometrijas un magnetometrijas datiem būtu iespējams noteikt zemes dziļu potenciālu konkrētā urbama vietā.

2019. gadā sagatavota informācija 42 investoriem par potenciālajiem 20 pašvaldību un 5 speciālo ekonomisko zonu 107 piedāvājumiem attiecībā uz nekustamajiem īpašumiem kā potenciālajiem investīciju objektiem.

Tika strādāts ar 97 potenciālajiem investīciju projektiem, savukārt ar 99 ārvalstu investoriem īstenotas pēcapkalpošanas aktivitātes, kas ir nedaudz mazāk nekā plānots, tajā pašā laikā 127 ārvalstu investoriem tika gatavoti proaktīvi investīciju piedāvājumi, kas būtiski pārsniedz plānoto gada rezultātu, jo šī aktivitāte bija noteikta kā darba prioritāte, ņemot vērā pieejamos darbinieku resursus. Apstrādāti 358 ārvalstu investoru, ārvalstu diplomātisko pārstāvniecību u.c. institūciju informācijas pieprasījumi, t.sk. 262 apstrādāti Investīciju piesaistes nodaļā, 96 – LIAA ārējās ekonomiskajās pārstāvniecībās.

Mērķtiecīgs darbs ārvalstu investīciju piesaistei vainagojās gan ar jauniem investīciju projektiem, gan esošo investīciju turpmāku attīstību Latvijā.

Pie potenciālajiem investoriem noorganizētas 128 tikšanās/vizītes (no tām 65 bijušas pie potenciālajiem investoriem ārvalstīs, 63 - pie investoriem Latvijā), kas ir mazāk nekā plānots. Vienlaikus pārsniegts plānotais noorganizēto potenciālo ārvalstu investoru vizīšu/tikšanos Latvijā skaits – norisinājušās 115 vizītes.

Minēto darbību rezultātā ar LIAA atbalstu 2019. gadā 17 uzņēmumi pieņēmuši pozitīvu lēmumu īstenot investīciju projektus Latvijā. Investīciju nodomiem pilnībā īstenojoties, sagaidāmas investīcijas 204,50 milj. eiro apmērā, un tiktu radītas līdz 1009 jaunām darbavietām, kas kopumā ar citām veiktajām aktivitātēm nodrošina LIAA stratēģiskā mērķa sasniegšanu.

7. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Investīciju veicināšanā un piesaistē

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Efektīva LIAA pārstāvniecību	1.1. LIAA pārstāvniecībā identificēto potenciālo investoru skaits, kas ir izrādījuši	40	38

iesaiste investīciju piesaistē	pastiprinātu interesi par investīciju iespējām Latvijā un/vai pieteicis vizīti Latvijā (iekavās: vidēji no vienas pārstāvniecības identificētais investīciju projektu skaits)		
2. Nodrošināta potenciālo ārvalstu tiešo investīciju projektu apkalpošana	2.1. Noorganizētas vizītes pie potenciālajiem investoriem (vizīšu skaits)	170	128
	2.2. Noorganizētas potenciālo investoru vizītes Latvijā (vizīšu skaits)	100	115
	2.3. Atbalsts Latvijā strādājošiem investoriem (pēcapkalpošanas projektu skaits)	120	99

Novērtējums par 2017. – 2019. gada LIAA darbības stratēģijas ieviešanu

LIAA 2017.-2019. gada darbības stratēģijas periodā nodrošināja investīciju piesaistes stratēģijas „POLARIS process” īstenošanu un aktīvi realizēja galvenos darbības virzienus tā ietvaros:

1) reaktīvi sniedzot atbalstu ārvalstu investoriem, kas izrādījuši interesi investēt, Latvijā uzsākot uzņēmējdarbību (jauni investīciju projekti) vai paplašinot jau esošu uzņēmējdarbību (veiktas konsultācijas par ekonomiskajiem rādītājiem, Latvijas tautsaimniecības attīstību un konkurētspējas aspektiem, darbaspēku un biznesa atbalsta instrumentiem; veikta ārvalstu potenciālo investoru vizīšu organizēšana Latvijā, partneru piemeklēšana, nekustamā īpašuma piemeklēšana, sadarbības koordinēšana ar pašvaldībām, citām valsts iestādēm un akadēmisko sektoru);

2) proaktīvi uzrunājot potenciālos investorus, rosinot viņus apsvērt Latviju potenciālā investīciju projektu realizācijai;

3) identificējot un risinot uzņēmējdarbības vides problēmjas, kas traucē investīciju piesaistei;

4) sniedzot atbalstu Latvijas investīciju projektiem (Latvijā strādājošām komercsabiedrībām, jaunu komercsabiedrību dibināšanas iecerēm, kā arī valsts un pašvaldību projektiem) to turpmākai attīstībai;

5) veicinot LIAA un Latvijas atpazīstamību caur dažādiem mārketinga kanāliem.

Īstenojot investīciju piesaistes stratēģiju “POLARIS process” un investīciju nodomiem pilnībā īstenojoties, LIAA stratēģijā noteiktais darbības virziena mērķis tiks sasniegts - sagaidāmas investīcijas vismaz 564 milj. eiro apmērā, un tiktu radītas vismaz 3840 jaunas darbavietas.

Atbalsta instruments investoriem

Veicinot investīciju vides pievilcību, EM sadarbībā ar LIAA ir izstrādājusi atbalsta instrumentu darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 1.2.2.SAM „Veicināt inovāciju ieviešanu komersantos” 1.2.2.3.pasākuma „Atbalsts IKT un netehnoloģiskajām apmācībām, kā arī apmācībām, lai sekmētu investoru piesaisti”. Minētā pasākuma mērķis nodrošināt atbalstu apmācībām, kas veicinātu jaunu investoru piesaisti valstij. Ir apstiprināti pieci projekti un norisinās turpmāka investoru uzrunāšana, piedāvājot darbinieku apmācības gan Latvijā, gan pie mātes uzņēmuma ārvalstīs. Plānots apmācīt 1275 personas, radīt 85 darba vietas un veikt 18,6 milj. eiro ieguldījumus pamatlīdzekļos.

Starptautisko biznesa pakalpojumu centru attīstība

2018. gada aprīlī LIAA parakstīja sadarbības memorandu par starptautisko biznesa pakalpojumu centru (turpmāk – SPBC) attīstību Rīgā ar vienotu mērķi radīt vismaz 10 tūkstošus jaunu darba vietu SBPC sektorā. 2019. gada aprīlī tika dibināta Starptautisko biznesa pakalpojumu centru nozares asociācija ABSL Latvia. Ik gadu LIAA piedalās lielākajos nozares rīkotajos starptautiskajos pasākumos reģionā.

Problēmjaudājumi un to risināšanas mehānismi

Veicot darbu ar investīciju projektiem, regulāri tiek analizēts, kas būtu nepieciešams, lai uzņēmējdarbības vide būtu vēl pievilcīgāka ārvalstu investoriem. Kā viens no instrumentiem, kas vairo investoru uzticību Latvijai, kā arī palīdz uzlabot uzņēmējdarbības vidi, ir 2010. gadā LIAA investīciju piesaistes stratēģijas ietvaros izveidotā Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padome, kuru vada Ministru prezidents un kurā tiek apskatīti investīciju šķēršļi Latvijā kopumā vai konkrētos projektos. Turpinot ikgadēju tradīciju, arī šajā plānošanas periodā ir notikušas ĀIPL un Latvijas Republikas valdības tikšanās, kuru pamatuzdevums ir aktualizēt ĀIPL locekļu identificētos problēmjaudājumus.

2.2.4. Inovācijas veicināšana

Darbības virziena mērķis

Tehnoloģiju aģentūras izveide, lai nodrošinātu tehnoloģiju pārneses procesa īstenošanu un sniegtu atbalstu inovatīviem uzņēmumiem.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogramma

- 62.07.00 "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)".
- 69.06.00 "Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projekti".

2019. gadā ERAF fonda ietvaros īstenotas daudzas aktivitātes, kas veicinājušas zināšanu un tehnoloģiju pārneses procesu attīstību, sekmējušas uzņēmumu un pētniecības sektora sadarbību, ražošanas procesu modernizāciju un efektivitāti, kā arī motivējušas sabiedrību iesaistīties uzņēmējdarbības un inovācijas aktivitātēs.

Tehnoloģiju pārneses programmas ietvaros LIAA aktīvi īstenoja inovācijas vaučeru atbalsta pakalpojumus, sniedza atbalstu pētniecības rezultātu komercializācijai un jaunuzņēmumu darbībai.

LIAA funkciju īstenošanā nozīmīga loma ir sabiedrības informēšanai, līdz ar to plašs un daudzveidīgs ir izglītojošo un komunikāciju veicinošo pasākumu klāsts. Atbildot uz klientus interesējošajiem jautājumiem par Tehnoloģiju pārneses programmas ietvaros pieejamo atbalstu, 2019. gadā kopumā sniegtas 2327 konsultācijas. Tehnoloģiju pārneses programmas ietvaros, veicinot informētību par tehnoloģiju pārneses jautājumiem un Inovāciju vaučeru programmas sniegtajām iespējām, 2019. gadā noorganizēti 6 tiklošanas semināri, kuros iesaistījies 401 dalībnieks.

Inovācijas vaučeri pētniecībai un attīstībai

Līdz ar 2018. gadā veiktajām izmaiņām atbalsta saņemšanas nosacījumos būtiski palielinājies atbalsta pieteikumu iesniedzēju skaits inovācijas vaučeru saņemšanai. Kopumā 2019. gadā tika saņemti 116 inovāciju vaučeru projekta pieteikumi pētniecībai. Inovācijas vaučeru programmā pārskata periodā noslēgti 72 līgumi par kopējo atbalsta summu 962 265 eiro, veikti 27 maksājumi 285 042,46 eiro apmērā.

Atbalsts pētniecības rezultātu komercializācijai

Pārskata gadā Tehnoloģiju pārneses programmas ietvaros atbalstu turpināts sniegt atbalstu 24 pētījumu rezultātu komercializācijas projektiem. Rīkoti intereses un sadarbības veidošanas pasākumi starp komersantiem un pētniecības organizācijām par pētījumu rezultātu komercializāciju – ekspertu paneldiskusijas un semināri, organizēta informācijas un konsultāciju sniegšana mērķa grupām par atbalstu jaunuzņēmumu darbībai. Sniegtas konsultācijas pētniecības rezultātu komercializācijas komandu pārstāvjiem.

Atbalsts tehniski ekonomiskās priekšizpētes izstrādei dalībai "Apvārsnis 2020" apakšprogrammā

2019. gada decembrī tika uzsākta projekta pieteikumu pieņemšana atbalstam tehniski ekonomiskās priekšizpētes izstrādei dalībai ES pētniecības un inovācijas pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" apakšprogrammā "Mazo un vidējo komersantu instruments" 2.fāzē. Pasākuma mērķis ir veicināt inovācijas aktivitāti sīkajos (mikro), mazajos un vidējos komersantos. 2019. gada decembrī tika saņemts viens atbalsta pieteikums un veikts atbalsta maksājums.

Atbalsts ārvalstu investoru darbinieku apmācībām

2019. gadā turpinājās projektu pieteikumu pieņemšana programmas "Atbalsts ārvalstu investoriem kvalificēta darbaspēka nodrošināšanai" ietvaros. Programmas mērķis ir sekmēt investīciju piesaisti, sniedzot atbalstu ārvalstu investoriem kvalificēta darbaspēka nodrošināšanā. Atbalsta programma īstenota LIAA projekta Nr.1.2.2.3/16/I/003 ietvaros, un 2019. gada decembrī stājās spēkā grozījumi, kuru rezultātā projekta īstenošana tika pagarināta no 2020.gada 31.decembra līdz 2022. gada 31.decembrim.

Programmas ietvaros 2019.gadā tika noslēgti 4 jauni atbalsta līgumi, kuru ietvaros organizētas darbinieku apmācības ārvalstīs pie saistītajiem uzņēmumiem. 2019. gadā tika veikti pirmie atbalsta maksājumi – kopumā sniegts atbalsts 197 darbinieku apmācībām, kas piedalījās 43 dažādos apmācībuursos.

Jaunuzņēmumu darbības atbalsts

Nodrošinot informācijas pieejamību par jaunuzņēmumu jomas jautājumiem, tika sniegtas individuālas konsultācijas potenciālajiem klientiem gan telefoniski, gan klātienē, gan ar interneta starpniecību, tāpat arī sniegtas konsultācijas dažādos jaunuzņēmumu ekosistēmas dalībnieku pasākumos.

2019. gadā tika turpināts sniegt atbalstu jaunuzņēmumu dalībai izstādēs, konferencēs, tiešajās vizītēs pie potenciālajiem investoriem vai sadarbības partneriem ārvalstīs. Pārskata periodā saņemti 125 pieteikumi, no kuriem noslēgti atbalsta līgumi ar 99 jaunuzņēmumiem.

Visa gada garumā turpinājās darbs pie aktīvas jaunuzņēmumu un riska kapitāla piesaistes ar mērķi veicināt jaunu pieteikumu pieplūdumu Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā ietvertajiem atbalsta veidiem. Tika veikts darbs ar ārzemju jaunuzņēmumu dibinātājiem, popularizējot termiņuzturēšanās atļauju jaunuzņēmumu jeb "startup vīzas" (termiņuzturēšanās atļauja inovatīva produkta attīstībai Latvijā) saņemšanas iespējas.

Jaunuzņēmumu darbības atbalsta nodrošināšanai ar mērķi informēt par Latvijas jaunuzņēmumu ekosistēmu un iepazīstināt ar atbalsta iespējām rīkoti dažāda formāta pasākumi: LIAA pārstāvība starptautiskās konferencēs gan Latvijā, gan ārvalstīs, interesentu informēšana prezentācijās, semināros, vebināra veidā, kā arī piesaistot interesi ar citu neformālu pasākumu starpniecību, tādējādi sasniedzot ļoti plašu auditoriju.

Projekts "Design for Innovation"

2019. gadā pabeigts darbs pie rīcības plāna izstrādes, kurā ir identificētas aktivitātes, kuru ieviešana veicinātu mazo un vidējo uzņēmumu pieejamību dizainā balstītām inovācijām.

Tāpat LIAAņēmusi dalību partneru tikšanās pasākumos Kārdifā (Velsā) un Barselonā (Spānijā). Organizēts informācijas izplatīšanas pasākums ar meistarklasi, kā arī darba grupas sapulces.

8. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Inovācijas veicināšanā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Veicināta inovācijas ieviešana un komercializēšana	1.1. Atbalstīto pētniecības rezultātu komercializācijas projektu skaits (Atbalsts pētniecības rezultātu komercializācijai)	25	24
2. Veicināta inovācijas attīstība uzņēmumos	2.1. Atbalstīto projektu skaits jaunu produktu vai tehnoloģiju izstrādei (Vaučeru programma)	50	72
3. Sekmēta dzīvotspējīgu komersantu izveide Latvijas reģionos	3.1. Biznesa inkubatoru klientiem piešķirtie iekārtu un izejmateriālu iegādes granti	50	531
4. Nodrošināta informācijas pieejamība un publicitāte par inovācijas, tehnoloģiju, t.sk. jaunuzņēmumu, attīstības procesiem	4.1. Klientu skaits, kuriem sniegta informācija un konsultācijas par VTPC sniegtajiem pakalpojumiem un atbalsta programmām	700	2327
	4.2. Dalībnieku skaits inovācijai veltītos pasākumos (Tehnoloģijas pārneses programma, Inovāciju motivācijas programma)	8100	15 606
	4.3. Mārketinga materiālu un publikāciju skaits par inovācijas, tehnoloģiju attīstības, t.sk. jaunuzņēmumu attīstības jautājumiem	1	28
5. Veicināta kvalificēta darbaspēka pieejamība	5.1. Apmācības saņēmušo komersantu skaits (Nefinansiāls atbalsts Motivācijas programmā)	15	20
6. Jaunuzņēmumu ekosistēmas pilnveidošana	6.1. Jaunuzņēmumu skaits, kas kvalificējas Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumam	30	2
	6.2. Jaunuzņēmumu skaits, kas saņēmuši atbalstu dalībai ārvalstu izstādēs un konferencēs	100	99

Novērtējums par LIAA darbības stratēģijas 2017. – 2019. gadam ieviešanu

LIAA izveidota Tehnoloģiju aģentūra jeb Vienotais tehnoloģiju pārneses centrs (VTPC), kas nodrošina sekmīgu projekta "Tehnoloģiju pārneses programma" ieviešanu, īstenojot dažādas tehnoloģiju pārnesi un inovatīvu produktu un tehnoloģiju attīstību veicinošas

aktivitātes. Tehnoloģiju departamenta īstenoto aktivitāšu ietvaros tikušas organizētas mācības un semināri ar tehnoloģiju pārnesi saistīto prasmju un zināšanu pilnveidei gan pētniecības organizāciju, gan uzņēmumu pārstāvjiem, sniegts finansiāls un nefinansiāls atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai, kā arī izveidotas jaunas platformas sadarbības dibināšanai.

Inovāciju vaučeru atbalsta programma

2016. gada 25. oktobrī tika pieņemti MK noteikumi Nr.692 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt privātā sektora investīcijas P&A" 1.2.1.2. pasākuma "Atbalsts tehnoloģiju pārneses sistēmas pilnveidošanai" īstenošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.692), un 2017.gada 6.februārī tika uzsākta pieteikumu pieņemšana Noteikumu Nr.692 17.7. apakšpunktā minētajam inovāciju vaučeru atbalstam. Pārskata periodā LIAA ir patstāvīgi strādājusi pie programmas un tās administrēšanas uzlabošanas.

Sākotnējā komersantu interese par inovāciju vaučeru atbalstu bija ļoti zema. To ietekmēja Noteikumos Nr.692 iekļautais nosacījums, ka komersantiem nepieciešamos ārpakalpojumus iepērk LIAA saskaņā ar normatīvajiem aktiem publisko iepirkumu jomā.

Identificējot šo problēmu, LIAA par to informēja EM, un tika uzsākts kopīgs darbs pie Noteikumu Nr.692 grozījumiem, kā rezultātā tika ieviestas būtiskas izmaiņas šajā atbalsta veidā – tika ne tikai atcelts nosacījums, ka komersantiem nepieciešamos ārpakalpojumu iepērk LIAA, ieviešot vaučeru izsniegšanu, bet arī palielināta atbalsta intensitāte līdz pat 100% no attiecināmajām izmaksām un ieviestas jaunas atbalstāmās darbības. Iepriekšminētie grozījumi Noteikumos Nr.692 stājās spēkā 2018.gada 31.augustā, un atbalsta pieteikumu, kur atbalsts tiek piešķirts saskaņā ar tiem, pieņemšanas tika uzsākta 2018.gada 28.septembrī. Par to, ka šīs izmaiņas ir bijušas nozīmīgas liecina statistika, proti, līdz izmaiņu ieviešanai 2017.-2018.gadā tika iesniegti 19 atbalsta pieteikumi, savukārt 2018.-2019.gada periodā - 135 pieteikumi.

Atbalsts pētniecības rezultātu komercializācijai

LIAA kā Tehnoloģiju aģentūra jeb VTPC tehnoloģiju skautu sistēmas ietvaros turpināja apzināt publiskajos pētniecības organizāciju (turpmāk – PPO) uzkrātos pētījumu rezultātus un veikt starpnieka funkciju starp komercializējamo zinātni un uzņēmējdarbību, piedāvājot un sniedzot gan finansiālu, gan informatīvu atbalstu.

No 2017. gada līdz 2019. gada beigām LIAA turpināja veikt arī PPO pētniecības rezultātu komercializācijas un patentēšanas fonda (turpmāk - KPF) darbības nodrošināšanu. KPF izstrādāja atbalsta saņemšana kārtību (pirmajam posmam - komercializācijas dokumentu izstādei ar finansējumu līdz 25 000 eiro un otrajam posmam – pētījuma rezultāta attīstīšanai un komercializēšanai) un pieņēma darbā kvalificētus ekspertus, kuri veica iesniegumu atlasī, iesniegumu vērtēšanu un līgumsaistību izpildes uzraudzību. Pirmās projektu atlases kārtas ietvaros 2017. gada vidū tika atlasīti 10 komercializācijas projekti, otrās atlases kārtas ietvaros 2017. gada beigās - 30 (kopumā pirmajam posmam 40 komercializācijas projekti). No šiem projektiem 2018. gada vidū un 2018. gada beigās kopumā otrajam posmam tika apstiprināti 24 projekti, un ar tiem tiek turpināts darbs 3 gadu garumā. KPF kopumā uz 2019. gada beigām ir apstiprināti projekti ar attiecināmiem izdevumiem 6 829 748,75 eiro, no kuriem atbalsts jau ir izmaksāts 3 599 597 eiro apmērā.

Apstiprināto projektu komandām tiek rīkotas komercializācijas apmācības un konsultācijas ar starptautiskiem ekspertiem. Papildus notiek regulāri intereses un sadarbības veidošanas pasākumi starp pētniecības organizācijām un komersantiem par pētījumu rezultātu komercializāciju – ekspertu paneldiskusijas un semināri, organizēta informācijas un konsultāciju sniegšana mērķa grupām par atbalstu jaunuzņēmumu darbībai. Sniegtas konsultācijas pētniecības rezultātu komercializācijas komandu pārstāvjiem. Tiek īstenotas arī apmācības tehnoloģiju pārneses ekosistēmas dalībniekiem atvērta tipa lekciju un praktisko

darbniču formātā – apmācības Komercializācijas patentēšanas fonda ietvaros atbalstu guvušajām komandām, darbnīcas tehnoloģiju pārneses ekosistēmas dalībniekiem, atvērta tipa lekcijas, tehnoloģiju pārneses speciālistu kvalifikācijas celšanas pasākumi. Dalība pasākumos veicinājusi pētnieku, uzņēmēju un tehnoloģiju pārneses speciālistu ciešāku savstarpējo komunikāciju.

Lai sasniegtu KPF iznākuma rādītāju (atbalstīto pētniecības rezultātu komercializācijas projektu skaits – 100) 2019. gada beigās tika izsludināta komercializācijas 3. kārtā, kuras ietvaros tika apstiprināti 60 jauni pirmā posma projekti. Par turpmāka finansējuma piešķiršanu LIAA pieņems lēmumu 2020. gada beigās.

Atbalsts ārvalstu investoru darbinieku apmācībām

2016. gada 14. jūnijā tika pieņemti MK noteikumi Nr.365 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt inovāciju ieviešanu komersantos" 1.2.2.3.pasākuma "Atbalsts IKT un netehnoloģiskām apmācībām, kā arī apmācībām, lai sekmētu investoru piesaisti" īstenošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 365), un 2017. gada 1.februārī tika uzsākta pieteikumu pieņemšana. Pārskata periodā LIAA ir strādājusi pie programmas un tās administrēšanas uzlabošanas.

Sākotnēji investoru interese par atbalsta programmu bija ļoti zema, ņemot vērā Noteikumos Nr. 365 iekļautos nosacījumus, proti, komersantiem nepieciešamās apmācības iepērk LIAA saskaņā ar normatīvajiem aktiem publisko iepirkumu jomā. Tādējādi atbalsta programmas ietvaros nebija iespējamas apmācības pie saistītajiem uzņēmumiem, kas veicinātu zināšanu pārnesi no grupas uzņēmumiem ārvalstīs.

Identificējot šo problēmu, LIAA par to informēja EM, un tika uzsākts kopīgs darbs pie Noteikumu Nr.365, kā arī LIAA iekšējās kārtības grozījumiem, kā rezultātā tika ieviestas būtiskas izmaiņas atbalsta programmā. Tika paredzēti divi apmācību veidi – apmācības, kuras LIAA iepērk ārpalpojuma, un apmācības pie komersanta saistītajiem uzņēmumiem. Papildus minētajam tika palielināta atbalsta intensitāte, ieviestas papildu attiecināmo izmaksu pozīcijas (darbinieku atalgojums apmācību norises laikā un viesnīcas izmaksas tādām apmācībām, kas tiek īstenotas ārvalstīs pie saistītajiem uzņēmumiem), kā arī tika paplašināts atbalsta pretendentu loks – ne tikai jaundibināti ārvalstu investoru uzņēmumi, bet arī esošie, kas plāno paplašināšanos, kā arī ārvalstu investoru filiāles Latvijā. Minētie grozījumi Noteikumos Nr.365 stājās spēkā 2018. gada 2.februārī.

Rezultātā 2018. gada beigās tika saņemts pirmais projekta pieteikums, un līdz 2019. gada beigām kopumā tika noslēgti 4 atbalsta līgumi un sniegts atbalsts 197 darbinieku apmācībām, kas piedalījās 43 dažādos apmācībuursos.

Atbalsts jaunuzņēmumiem

MK Noteikumi Nr. 692 jaunuzņēmumiem sākotnēji paredzēja tikai vienu atbalsta veidu – Jaunuzņēmuma darbības atbalsta likumā noteikto atbalstu augsti kvalificētu darbinieku piesaistei.

Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā noteiktās prasības gan jaunuzņēmumiem, gan riska kapitāla investoriem ļoti ierobežoja atbalsta saņēmēju loku. Neraugoties uz to, ka LIAA apzināja visvairāk ierobežojošās prasības un kopā ar Ekonomikas ministriju strādāja pie šī likuma grozījumu izstrādes, kuri tika pieņemti 2018. gada 10.maijā, tas būtiski neietekmēja saņemto atbalsta pieteikumu skaitu. Sākotnēji tika prognozēts, ka paplašinātā riska kapitāla investora definīcija un paralēla akcelerācijas fondu izveide Latvijā dos iespēju saņemt atbalstu lielākam skaitam akcelerāciju programmu pabeigušo jaunuzņēmumu, tomēr šī prognoze nepiepildījās.

Joprojām ir vairākas iepriekšminētā likuma prasības, kas liedz jaunuzņēmumiem pieteikties šim atbalstam, līdz ar to 2019.gadā LIAA sadarbībā ar EM turpināja darbu pie likuma grozījumiem.

Paralēli, lai veicinātu jaunuzņēmumu izaugsmi un to konkurētspēju, Noteikumos Nr. 692 2018.gadā tika iestrādāts jauns atbalsta veids - jaunuzņēmumu dalības veicināšana izstādēs un konferencēs, kā arī tiešajās vizītēs pie potenciālā investora vai sadarbības partnera ārvalstīs. Šis atbalsts veids pirmo reizi tika īstenots 2018.gadā, izsludinot uzsaukumu un atbalstot 100 jaunuzņēmumus. Šī jaunā atbalsta programma tika atzīta par veiksmīgu, un 2019. gadā tika izsludināts atkārtots uzsaukums, kurā arī tika atbalstīti 100 jaunuzņēmumi.

2.2.5. Tūrisma veicināšana

Darbības virziena mērķis

Veicināt vietējā tūrisma attīstību, sekmēt Latvijas tūrisma pakalpojumu sniedzēju konkurētspējas uzlabošanu, popularizēt Latvijas tūrisma piedāvājumu.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 30.00.00 "Tūrisma politikas ieviešana";
- 67.06.00 "Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti";
- 62.07.00 "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)".

2019. gadā turpināts darbs pie zīmola "Magnetic Latvia" pilnveidošanas un popularizēšanas. Kopš 2017. gada Latvijas tēla veidošanai LIAA izmanto zīmolu "Magnetic Latvia", iekļaujot to tūrisma mārketinga materiālos un prezentācijās. Zīmola popularizēšanai izveidoti tūrisma videomateriāli, kuru saturā atspoguļota informācija par Latvijas priekšrocībām – dabu, cilvēkiem,

radošumu, kas sastopams gan Latvijas vidē, gan cilvēkos, radot vēlmi iepazīt Latvijas pievilcību plašākā mērogā.

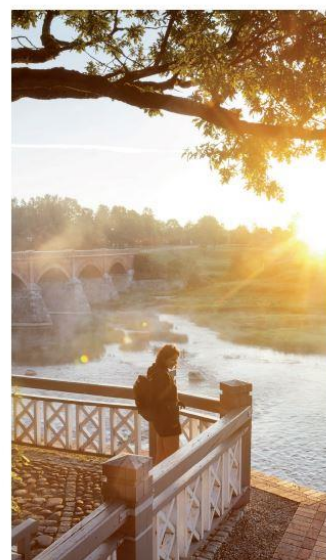
2019. gadā LIAA turpināja īstenot ERAF finansētā projekta "Latvijas starptautiskās konkurētspējas veicināšana tūrismā" aktivitātes, popularizējot Latvijas tūrisma piedāvājumu ārvalstīs un atbalstot tūrisma nozares pārstāvju dalību Latvijas nacionālajos stendos starptautiskajās tūrisma izstādēs.

Projekta ietvaros 2019. gadā tika noslēgti 3 jauni līgumi par atbalsta sniegšanu. Izvērtēti un apmaksāti 11 maksājuma pieprasījumi par kopējo atbalsta summu 2870 eiro.

No projekta sākuma līdz 2019. gada beigām kopā noslēgti 119 līgumi, izvērtēti un apmaksāti 224 maksājuma pieprasījumi par kopējo atbalsta summu 668 280 eiro.

2019. gadā tika organizēta trīs Latvijas nacionālo stendu dalība starptautiskajās tūrisma izstādēs "ITB" (Berlīnē, Vācijā), Arabian Travel Market (Dubaija, AAE) un darījumu (MICE) tūrisma izstādē "IBTM" (Barselonā, Spānijā).

Latvijas tūrisma piedāvājuma popularizēšanai ārvalstīs un darījumu tūrisma (MICE) pasākumu piesaistei 14 grantu veidā sniegts atbalsts transporta izdevumu segšanai dalībai Latvijas nacionālajos stendos. Sasniegtais rezultāts atpauk uz plānotā, jo ne visi stendu dalībnieki bijuši ieinteresēti atbalsta saņemšanā.

Pārskata periodā palielinājies pieprasījumu skaits no medijiem un tūroperatoriem, un augusi interese par Latvijas tūrisma piedāvājumu kopumā. 2019. gadā tika noorganizētas 30 ārvalstu mediju, t.sk. Japānas, Vācijas, Francijas un Krievijas TV raidījumu vizītes un 27 ārvalstu tūroperatoru un tūrisma nozares organizāciju pārstāvju iepazīšanās vizītes. 2019. gadā, sasniedzot plašu starptautisko auditoriju, dažādos formātos īstenotas 4 tūrisma mārketinga kampaņas, t.sk. īstenota sadarbība ar vairāku blogu autoriem un apjomīga tūrisma reklāmas kampaņa Krievijas tirgū.

2019. gadā organizēti 7 Latvijas tūrisma publicitātes pasākumi, nodrošināta dalība 32 tūrisma izstādēs un semināros un organizēti 11 ārvalstu specializēto tūrisma veicināšanas pasākumi, t.sk. starptautiskais forums "Baltic Connecting 2019", kas pulcēja 80 dalībniekus no Ķīnas, Japānas, Dienvidkorejas, Singapūras un ASV. Pārskata periodā īstenoti 29 ārvalstu tūristu piesaistes pasākumi Latvijas novados, kā arī 38 darījumu un pasākumu tūrisma piesaistes pasākumi.

Sagatavoti 10 mārketinga un tūrisma informācijas materiāli latviešu, angļu, vācu, krievu, nīderlandiešu, korejiešu, ķīniešu valodās. Latvijas, Latvijas reģionu un Rīgas tūrisma kartes izplatītas tūrisma informācijas centros, viesnīcās, tūrisma objektos, kā arī izsniegtas un nosūtītas citiem interesentiem Latvijā un ārvalstīs.

No 22. līdz 24. oktobrim Rīgā norisinājās 5. Ķīnas – Centrālās un Austrumeiropas valstu augsta līmeņa tūrisma forums (17+1), uz kuru bija ieradušās 18 valstu augsta līmeņa oficiālās delegācijas un tūrisma biznesa delegācijas. Pasākuma ietvaros 22. oktobra vakarā tika rīkota Ķīnas Kultūras centra atklāšana, 23. oktobrī Melngalvju namā notika ministru un oficiālo delegāciju vadītāju apaļā galda diskusija. Pēc apaļā galda diskusijas notika Tūrisma biznesa forums un paneldiskusija, kurā tika runāts par Ķīnas tūrisma tirgus tendencēm, tūrisma produktu attīstību Ķīnas tirgum, klientu pieredzes uzlabošanu un galamērķu stratēģijām tūristu piesaistē. Paralēli Tūrisma forumam tika organizētas bilaterālās politisko delegāciju tikšanās.

2019. gada 12. novembrī organizēts Latvijas Tūrisma forums "Sadarboties, lai iedarbotos", kurā tika diskutēts par sadarbību un tās sniegtajām iespējām attīstībā, ilgtspējā, biznesa pilnveidošanā, tūristu piesaistē. Forumā piedalījās vairāk nekā 300 tūrisma nozares profesionāļu no visas Latvijas.

2019. gadā noslēdzās pētījums par Latvijas lielo pilsētu iedzīvotāju ceļošanas paradumiem. Pētījuma rezultāti ir publiski pieejami LIAA mājaslapā un var tikt izmantoti mērķauditoriju un piedāvājuma attīstības iespēju analizē.

No 1. līdz 3. februārim nodrošināta LIAA dalība starptautiskajā tūrisma gadatirgū "Balttour 2019" Rīgā. 30. janvārī izstādes ietvaros noorganizēts "Balttour forums 2019", kura programmā tika iekļauti sekojoši temati: pētījuma "Latvijas lielo pilsētu iedzīvotāju ceļošanas paradumi Latvijā un vispārējās iekšzemes tūrisma tendences" rezultātu prezentācija, "Kā uzticēties sadarbības partneriem un klientiem, novērtējot to finanšu drošumu", "Millennials jeb "tūkstošgades paaudze". Kādas stratēģijas ir efektīvas šīs paaudzes uzrunāšanā tūrismā?", lidsabiedrības „AirBaltic” jauno galamērķu prezentācija, "Mārketinga personalizācija digitālajā stratēģijā", "Kā būt sociālo tīklu nozares līderim 2019.gadā? TOP 3 tendences", "Tūrisma mājaslapu tendences 2019.gadā", "Ko varam mācīties no tūrisma reklāmas Latvijā?".

Lai celtu Latvijas tūrisma nozarē strādājošo kompetenci, organizētas apmācības par tūrisma produktu attīstību un pakalpojumu kvalitāti. Interesentiem sniegta informācija par satura mārketingu, efektīvu klientu apkalpošanu, sadarbību ar blogeriem. Tūrisma nozares uzņēmējiem organizēti pieredzes apmaiņas braucieni. LIAA īstenotā konkursa "Radošā tūrisma misijas" ietvaros, Latvijas mazpilsētām organizēti apmācību semināri un sniegta iespēja saņemt radošo industriju profesionāļu palīdzību tūrisma attīstības jautājumu risināšanā.

2019. gadā tika organizēts arī Eiropas Komisijas projekta "Eiropas izcilākie tūrisma galamērķi" Latvijas nacionālās atlases konkurss par tematu "Veselības un labjūtes tūrisms 2019". Konkurssam saņemti 6 pieteikumi, vērtēšana notika divās kārtās. Tūrisma galamērķu piedāvājuma vērtēšanas galvenie kritēriji atbilda Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādņem, uzmanības centrā bija piedāvājuma kvalitāte, ilgtspēja, individualizācija, augsta pievienotā

vērtība, tūristu iesaiste un iespēja tūristiem apgūt jaunu pieredzi. Uzvarētājs tika paziņots 3. decembrī LIAA organizētajā starptautiskajā konferencē "Veselības un labjūtes tūrisms". Konferencē Latvijas un ārvalstu lektori sniedza informāciju par jaunākajām tendencēm veselības tūrisma attīstībā, diskutēja par veselības un labjūtes tūrisma produktu veidošanas aspektiem, mērķauditorijām, šī produktu attīstību Latvijā.

9. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Tūrisma veicināšanā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Veicināta informācijas pieejamība vietējā un ārvalstu tirgū par Latvijas tūrisma piedāvājumu	1.1. Portāla latvia.travel apmeklējumu skaits milj.	2,2	2,35
	1.2. Vidējais portāla apmeklēšanas laiks (min)	2,5	2,03
	1.3. Sagatavoti tūrisma informatīvie materiāli (veidi)	5	3
2. Tūrisma puduru (t.sk. reģionālo) veidošanas veicināšana	2.1. Īstenoti apmācību pasākumi par uzņēmējdarbības attīstīšanu tūrisma pakalpojumu sniedzējiem (skaits)	12	14
	2.2. Īstenoti reģionālā tūrisma attīstības veicināšanas pasākumi vietējā tirgū (skaits)	3	3
3. Sniegts atbalsts Latvijas tūrisma piedāvājuma popularizēšanai ārvalstīs, tai skaitā darījumu tūrisma (MICE) pasākumu piesaistei	3.1. Sniegto atbalstu skaits (granti)	50	14
4. Stiprināta Latvijas starptautiskā konkurētspēja, tai skaitā ārējā mārketinga pasākumu īstenošanai un Latvijas kā tūrisma galamērķa atpazīstamības stiprināšanai	4.1. Nacionālo tūrisma stendu skaits	3	3
	4.2. Mārketinga kampaņu skaits	4	4
5. Veicināta pakalpojumu kvalitātes attīstība	5.1. Kvalitātes attīstību veicinošie pasākumi (skaits)	4	4

Novērtējums par 2017. – 2019. gada LIAA darbības stratēģijas ieviešanu
Laika periodā no 2017. gada līdz 2019.gadam, pamatojoties uz Latvijas Tūrisma mārketinga stratēģiju 2018.–2023. gadam, pildīti šādi LIAA darbības stratēģijā definētie uzdevumi tūrisma veicināšanai:

- nodrošināta tūrisma portāla www.latvia.travel uzturēšana un attīstība un tūrisma informācijas pieejamība interneta vidē;

- īstenoti apmācību pasākumi par uzņēmējdarbības attīstīšanu tūrisma pakalpojumu sniedzējiem, kā arī kvalitātes attīstību veicinošie pasākumi;
- veiktas Baltijas valstu kopīgas mārketinga aktivitātes;
- īstenoti Latvijas kā tūrisma galamērķa atpazīstamības veicināšanas pasākumi mērķa tirgos:
 - nodrošināta tūrisma mārketinga un reklāmas kampaņu īstenošana prioritārajos tūrisma tirgos;
 - organizētas žurnālistu, blogu autoru, sociālo tīklu viedokļu līderu vizītes uz Latviju;
 - organizētas ārvalstīs reģistrētu tūrisma pakalpojumu komercsabiedrību pārstāvju, korporatīvo un darījumu pasākumu organizētāju iepazīšanās vizītes uz Latviju;
 - nodrošināta tūrisma informācijas un mārketinga materiālu sagatavošana un izdošana;
 - organizēti Latvijas tūrisma publicitātes pasākumi un ārvalstu specializētā tūrisma veicināšanas pasākumi;
 - nodrošināta ārvalstu tūristu piesaistes pasākumu organizēšana Latvijas novados;
 - organizēti darījumu tūrisma veicināšanas pasākumi: dalība specializētajās darījumu tūrisma izstādēs ar nacionālo stendu; kontaktbiržās, forumos un izstādēs; publikācijas par darījumu tūrisma iespējām Latvijā; ienākošās darījumu tūrisma pakalpojumu organizētāju vizītes Latvijā; Latvijas darījumu tūrisma prezentācijas ārvalstīs.

Mērķa sasniegšanu veicināja Latvijas Tūrisma mārketinga stratēģijā 2018.–2023. gadam definētie mērķa tirgi un īstenojamās aktivitātes, kā arī veiksmīga digitālas vides instrumentu izmantošana.

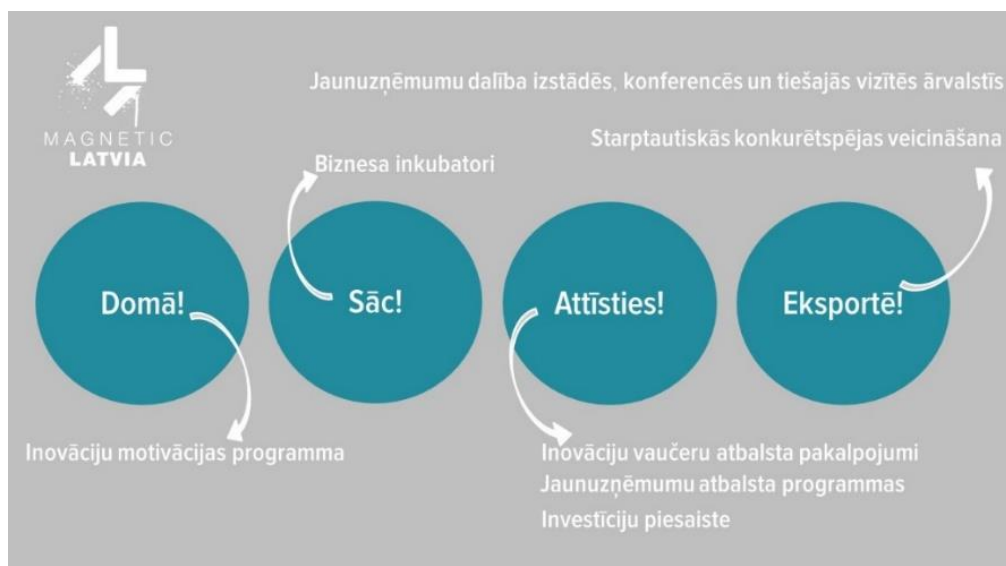
Saskaņā ar Tūrisma mārketinga stratēģiju 2018.-2023. gadam, viens no prioritāri veicināmajiem tūrisma produktiem ir darījumu tūrisms. Mērķa sasniegšanu kavē gan datu trūkums par darījumu tūrisma attīstību Latvijā, gan zema Latvijas kā darījumu tūrisma galamērķa atpazīstamība. 2019. gadā uzsāktas diskusijas ar darījumu tūrisma nozari par vienotas Latvijā notiekošo starptautisko pasākumu datu bāzes un pasākumu statistikas uzskaites sistēmas izveidošanu, koordinētām mārketinga aktivitātēm starp darījumu tūrisma organizācijām, galamērķiem un uzņēmumiem, lai veicinātu Latvijas kā darījumu tūrisma galamērķa atpazīstamību, kā arī veiktas iestrādes darījumu tūrisma vēstnešu programmas izveidei. Minētās aktivitātes un sadarbības projekti tiks turpināti 2020. gadā.

2.3. Veiktie pētījumi

2019. gadā LIAA tika noslēgts 2018. gadā uzsāktais apmierinātības pētījums par Latvijas tūrisma piedāvājuma daudzveidību, kvalitāti un citiem faktoriem. Tas tika veikts, īstenojot pētījumu "Latvijas lielo pilsētu iedzīvotāju iekšzemes ceļošanas paradumi". Pētījuma mērķis – izzināt Latvijas lielo pilsētu iedzīvotāju iekšzemes ceļošanas paradumus, lēmumu pieņemšanas motivātorus un galamērķa izvēles principus. Pētījuma veikšanai noslēgts līgums ar SIA "Biznesa augstskola Turība" par summu 3552 eiro bez PVN. Pētījuma veikšanas periods bija no 2018. gada decembra līdz 2019. gada 30. maijam. Pētījuma rezultāti pieejami LIAA tīmekļa vietnē.

2.4. LIAA pakalpojumi

LIAA īstenotajās programmās ietverto pakalpojumu klāsts nodrošina atbalsta saņemšanas iespējas visos uzņēmuma attīstības ciklos.

3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām

Lai veicinātu Latvijas uzņēmēju konkurētspēju ārvalstu tirgos un ārvalstu un vietējo investīciju piesaisti, LIAA turpināja ieviest projektu Nr. 2.2.1.1/17/I/026 "Latvijas eksporta un investīciju informācijas sistēma" (turpmāk – EIIS projekts). EIIS projekts tiek īstenots MK 2015. gada 17. novembra noteikumu Nr. 653 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību" 2.2.1.1. pasākuma "Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība" īstenošanas noteikumi" ietvaros.

EIIS projekta ietvaros tiks uzlabota potenciālo un esošo eksportētāju un investoru informētība par eksporta un investīciju jomas aktualitātēm, palielināta LIAA darbinieku produktivitāte un pilnveidoti klientu apkalpošanas procesi, kā arī samazināsies eksportētājiem un investoriem slogs informācijas iegūšanas procesā un saziņā ar LIAA.

2019. gada 4. septembrī tika noslēgta vienošanās starp CFLA un LIAA par projekta Nr. 4.2.1.2/17/I/054 "Energoeffektivitātes pasākumu veikšana valsts ēkā Pērses ielā 2, Rīgā" īstenošanas izbeigšanu, jo iepirkuma rezultātā tika secināts, ka projekta būvniecības kopējās izmaksas ir būtiski lielākas nekā sākotnēji paredzamā koptāme.

Pārskata periodā, pilnveidojot iekšējā kontroles vidi, aktualizēti, kā arī izveidoti jauni iekšējie normatīvie akti, kas reglamentē LIAA funkcijās un uzdevumos noteikto uzdevumu izpildi, pilnveidotas elektronizētās dokumentu darba plūsmas un elektronisko dokumentu pārvaldība, nodrošinot ātrāku un pārskatāmāku uzdevumu izpildi un pakalpojumu sniegšanu.

Ārējo kontrolējošo institūciju novērtējumu rezultātā sniegto ieteikumu ieviešana iekšējās kontroles sistēmas darbības pilnveidošanai apliecina, ka LIAA iekšējā kontroles sistēma darbojas un kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, bet ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi. Tas sniedz pietiekamu pārliecību, ka LIAA izveidotā iekšējās kontroles sistēma nodrošina iestādes izvirzīto uzdevumu izpildi atbilstoši darbības mērķim un saskaņā ar ārējos un iekšējos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

LIAA sniegto pakalpojumu pilnveidošanai regulāri tiek organizētas klientu aptaujas, analizējot klientu viedokli un iesniegtos priekšlikumus darbības pilnveidošanai. 2019. gadā sniegto pakalpojumu kvalitāte ir novērtēta ļoti atzinīgi. Detalizēti ar to var iepazīties pārskata 5.2. sadaļā.

4. LIAA personāls

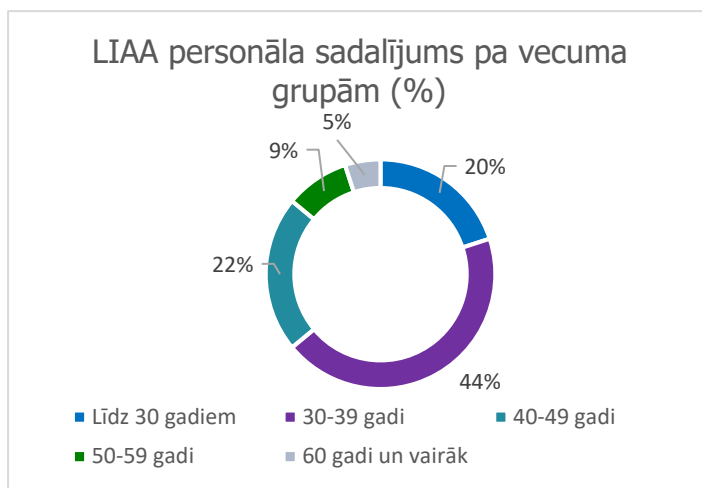
Katras iestādes un uzņēmuma lielākā vērtība ir profesionāls un kompetents personāls, kas nodrošina tā pilnvērtīgu darbību.

LIAA 2019. gadā nodrošināja vidēji 303 amata vietas, un vidējais nodarbināto skaits bija 269 darbinieki.

Darba tiesiskās vai civildienesta attiecības ar LIAA nodibināja 50 darbinieki, savukārt tika pārtrauktas ar 53 darbiniekiem.

Personāla rotācijas koeficients bija 0,38, bet personāla atjaunošanās koeficients, kas norāda uz pieņemto personu skaitu attiecībā pret vidējo darbinieku skaitu - 0,19.

2019. gadā 23,4% jeb 63 no 269 darbiniekiem (uz gada beigām) bija vīrieši, 76,6% jeb 206 – sievietes. Vislielākais nodarbināto skaits bija vecumā grupā no 30 līdz 39 gadiem.

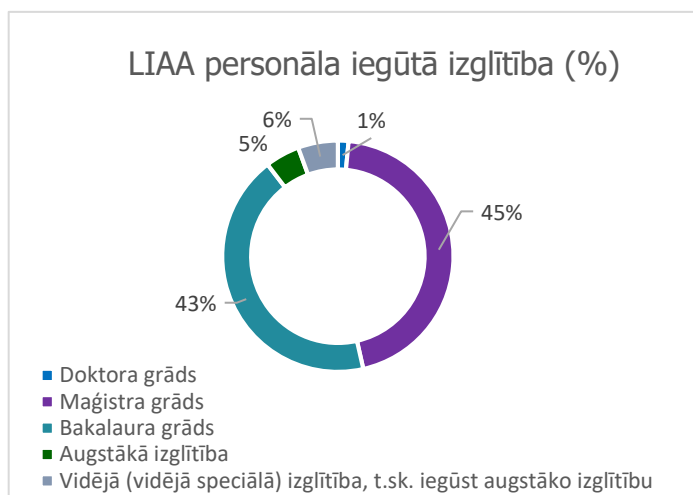
1. diagramma

LIAA personāla sadalījums pa vecuma grupām, 2019. gads

LIAA darbību nodrošināja augsti izglītots, profesionāls un kompetents personāls. Augstāko izglītību ir ieguvuši 94% darbinieku, turklāt 46% darbinieku ir iegūts maģistra vai doktora grāds.

Lai nodrošinātu personāla izaugsmi un nepārtraukti pilnveidotu sniegto pakalpojumu kvalitāti, LIAA nodrošināja darbinieku apmācības, izvērtējot katra darbinieka mācību nepieciešamību efektīvākai darba uzdevumu izpildei.

Nodarbināto profesionālās zināšanas un iemaņas tika pilnveidotas VAS organizētajosursos un semināros, kā arī darbinieki piedalījās dažādos pieredzes apmaiņas pasākumos.

2. diagramma

LIAA personāla iegūtā izglītība, 2019. gads

LIAA nodarbināto profesionālās attīstības un kompetences paaugstināšanai nodrošināja gan individuālas mācības, gan mācības dažādām nodarbināto grupām. Kā katru gadu, pieaicinot speciālistus, tika noorganizētas mācības visiem darbiniekiem par informācijas drošību.

Tika nodrošināta LIAA darbinieku dalība mācībās, kas paredzētas vadītāju kompetenču attīstīšanai, uzsverot jaunu metožu ieviešanu un attīstību, personāla un procesu vadības pilnveidošanu.

Uzsākot darbu, jaunie darbinieki tika iepazīstināti ar LIAA funkcijām un uzdevumiem, iekšējiem normatīvajiem aktiem, ar iestādes darbību kopumā un ikdienā nepieciešamo informāciju.

Nodarbināto ikgadējā izpildes novērtēšana tika īstenota, nosakot sasniedzamos mērķus un veicamos uzdevumus un novērtējot to izpildi.

5. Komunikācija ar sabiedrību

5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

2019. gadā LIAA turpināja iepriekšējos gados īstenoto komunikāciju un sabiedrības informēšanu, lai nodrošinātu uzņēmējus ar precīzu, izsmeļošu un pieejamu informāciju.

Īstenojot komunikācijas pasākumus, sabiedrība regulāri tika informēta par LIAA plānotajiem pasākumiem un aktualitātēm. Ziņas par jaunumiem un pasākumiem regulāri tika ievietotas LIAA tīmekļa vietnēs, ziņu aģentūras LETA tīmekļa vietnes sadaļā Preses relīzes.

2019. gadā LIAA publicitātes apjoms sasniedza rādītāju 4326, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir pieaudzis.

LIAA pārstāvji regulāri piedalījās dažādos televīzijas un radio raidījumos, regulāri sniedza intervijas un atbildes gan uz uzņēmēju, gan iedzīvotāju jautājumiem, organizēja konferences, seminārus uzņēmējiem un citiem interesentiem, kā arī piedalījās citu institūciju rīkotajos sabiedrības informēšanas pasākumos.

Līdztekus sadarbībai ar masu medijiem un informatīvajiem izdevumiem LIAA iesaistījās populārajā skolēnu karjeras izglītības pasākumā "Ēnu diena 2019" un sniedza skolēniem ieskatu aģentūras funkcijās un procesos. Dalībniekiem bija iespēja gūt priekšstatu par LIAA darbiniekiem nepieciešamajām profesionālajām prasmēm un pieredzi.

Centrālais LIAA 2019. gada pasākums sabiedrības informēšanas jomā bija jaunrades festivāls "iNOVUSS", kuru no 30. augusta līdz 1. septembrim apmeklēja 16 000 interesentu. Festivālā uz septiņām tematiskajām skatuvēm norisinājās vairāk nekā 90 pasākumi, tika runāts par vairāk nekā 40 dažādām tēmām, piedaloties 200 runātājiem no 17 valstīm.

Pasākums tika īstenots, apvienojot līdzekļus un cilvēkresursus ar mērķi sasniegt un iesaistīt pēc iespējas plašāku efektīvas uzņēmējdarbības ekosistēmas auditoriju: komersantus, studentus, zinātniekus, atbalsta saņēmējus, uzņēmējdarbības uzsācējus, jaunuzņēmumu veidotājus. Pasākums ir inovāciju, tehnoloģiju, valsts pārvaldes pakalpojumu un uzņēmējdarbības popularizēšanas un komunikācijas instruments.

Tas ir starpdisciplināro pasākumu formāta paraugs un tā programma un aktivitāšu apmeklējums ir apliecinājums tam, ka cilvēki vēlas vienuviet iegūt plašāku pieredzi – apmeklēt lekcijas, izmēģināt jaunākās tehnoloģijas, satikties ar potenciālo investoru vai darba devēju, arī pavadīt saturīgu brīvdienu ģimenes lokā.

Jāatzīmē, ka "iNOVUSS" tika novērtēts arī starptautiskā līmenī - pasākumu nozares festivālā "BEA World – The International Festival of Events and Live Communication". Konkursā "Best Event Awards" "iNOVUSS" 40 valstu konkurencē ieguva 2. vietu valsts institūciju organizēto pasākumu kategorijā "Public Institution Event".

Lai veicinātu informācijas sniegšanu par uzņēmējdarbības uzsākšanu un nodrošinātu uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi, starptautiskajā lidostā "Rīga" darbību turpināja informācijas centrs "Magnetic Latvia". Informācijas centrs veidots kā pieturas punkts ārvalstu un pašmāju viesiem, tajā skaitā uzņēmējiem un diplomātiem, sniedzot iespēju saņemt LIAA darbinieku konsultācijas par uzņēmējdarbību, sadarbības iespējām, Latvijas tūrisma piedāvājumu. Informācijas centrā pieejamas divas tikšanās telpas, kas aprīkotas ar nepieciešamo tehnisko nodrošinājumu semināru, sapulču, prezentāciju sniegšanai. 2019.gadā informācijas centru apmeklējuši 29 267 apmeklētāji.

LIAA Klientu apkalpošanas nodaļa turpināja īstenot Vienas pieturas aģentūras funkcijas, sniedzot uzņēmējiem kvalitatīvu informāciju un konsultācijas gan klātienē, gan organizējot seminārus, gan atbildot uz uzņēmēju uzdotajiem jautājumiem par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem, aktualitātēm un pasākumiem. Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti veica sabiedrības informēšanu, piedaloties 9 LIAA un 16 citu institūciju rīkotajos pasākumos, sniedzot prezentācijas, lekcijas, konsultācijas.

2019. gadā Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti snieguši 1700 visaptverošas konsultācijas un atbildes uz klientu uzdotiem jautājumiem. Saskaņā ar MK 2017. gada 4. jūlija noteikumos Nr.400 "Valsts pārvaldes pakalpojumu portāla noteikumi" noteikto kārtību, LIAA publisko pakalpojumu portāla latvija.lv lietotājiem nodrošināja iespēju saņemt konsultācijas uzņēmējdarbības jautājumos.

Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti regulāri apkopoja un aktualizēja informāciju par Latvijā pieejamajiem atbalsta instrumentiem uzņēmējiem, ko piedāvā un administrē ne tikai LIAA, bet arī citas iestādes un fondi. Apkopotais informatīvais materiāls tika publicēts LIAA uzturētās tīmekļa vietnes labsoflatvia.lv sadaļā Atbalsts.

28. un 29. jūnijā LIAA tika pārstāvēta festivālā LAMPA, nodrošinot aktivitātes LIAA teltī "Drosmes saprātīgums. Racionalitāte". Divu dienu garumā teltī norisinājās debātes, kurās caur dažādu jomu un līmeņu prizmu tika apspriesti uzņēmējdarbības, attīstības, inovāciju un Latvijas potenciāla aspekti.

Informācijas pieejamība un publicitāte

Pārskata periodā ieguldīts darbs, sagatavojot mārketinga materiālus un publikācijas. Izdoti 2 žurnāla "Magnetic Latvia" numuri, žurnāla "L`Officiel Magnetic" numurs, Latvijas biznesa ceļvedis 2019 angļu un vācu valodā, Latvijas Digitālais žurnāls par darījumu un pasākumu tūrisma iespējām Latvijas reģionos un Rīgā. Sadarbībā ar 3 Latvijas universitātēm izdotas 7 faktu lapas par 13 to zinātniskajiem institūtiem.

LIAA 2019. gadā izdotās publikācijas

Tīmekļa vietnes

Plaša informācijas pieejamība par uzņēmējus interesējošiem jautājumiem tika nodrošināta LIAA administrētajās tīmekļa vietnēs.

Nodrošinot aktuālākās informācijas pieejamību 2019. gadā, LIAA uzturēja šādas tīmekļa vietnes:

- LIAA oficiālajā tīmekļa vietnē liaa.gov.lv sniegta oficiāla un operatīva informācija par LIAA funkcijām, uzdevumiem un aktualitātēm, kā arī publicēta ES fondu projektu iesniegumu sagatavošanai un projektu īstenošanai nepieciešamā informācija – informatīvie materiāli, atlases noteikumi, veidlapas u.c. Pieejama plaša informācija par uzņēmējdarbības attīstību, veicināšanu un atbalstu. Tīmekļa vietnē informācija tiek uzturēta latviešu, angļu, krievu, japāņu un ķīniešu valodā, un 2019. gadā pēc Google Analytics statistikas datiem tā ir aplūkota 948 534 reizes. Visbiežāk apmeklētās LIAA

tīmekļa vietnes sadaļas: Pasākumi, Fondi/Biznesa inkubatori, Par LIAA/Vakances, Darbinieki, Biznesa ABC/Biznesa plāns un Klientu apkalpošana. Lai tīmekļa vietni padarītu pieejamāku plašākai auditorijai un nodrošinātu ērtāku lietošanu tās pašreizējiem lietotājiem, ir pieejama LIAA tīmekļa vietnes mobilā versija.

- tehnoloģiju un inovāciju portāls Labs of Latvia (labsoflatvia.com) ir LIAA uzturēta inovāciju un tehnoloģiju tīmekļa vietne, kuras mērķis ir informēt, iedvesmot un iedrošināt uzņēmējus, zinātniekus, investorus, biznesa uzsācējus un citus interesentus meklēt attīstības iespējas, sadarboties un kopīgi attīstīt inovāciju un tehnoloģiju vidi Latvijā. Labs of Latvia piedāvā uzņēmējdarbības inovāciju un tehnoloģiju aktualitātes, pieredzes stāstus, pasākumu kalendāru, pieejamos atbalsta instrumentus uzņēmējdarbības attīstīšanai, kā arī citu informāciju. 2019. gada laikā sasniegtais skatījumu skaits – 350 562.
- startuplatvia.eu - tīmekļa vietne ar jaunuzņēmumu jomu saistītajos jautājumos.
- Eksporta vietne eksports.liaa.gov.lv ir izveidota, lai uzņēmumu un citu LIAA klientu vajadzībām vienuviet tiktu apkopota informācija par aktivitātēm Latvijas eksportā, ietverot gan LIAA aktivitātes, gan pārpublicējot ārējo avotu informāciju.
- LIAA administrētajā ārējās tirdzniecības portālā exim.lv Latvijas uzņēmējiem ir iespēja izveidot sava uzņēmuma biznesa profilu, tādejādi iepazīstinot ar uzņēmuma darbību un produktiem. Latvijas un ārvalstu kompānijām ir iespēja iepazīties un ievietot informāciju par biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem, uzzināt par eksporta veicināšanas aktivitātēm Latvijā un ārvalstīs.
- een.lv ir EEN oficiāla tīmekļa vietne. Tā satur informāciju par EEN funkcijām, uzdevumiem, pasākumiem, informatīvajiem materiāliem, aktualitātēm u. c. uzņēmējiem aktuālu informāciju.
- foodlatvia.lv ir bezmaksas e-katalogs, kur iespējams iepazīties ar Latvijas pārtikas ražotāju produktu klāstu un gūt ieskatu pārtikas nozares piedāvājumā kopumā, kā arī detalizēti izpētīt piedāvātās produktu grupas un konkrētus produktus. Elektroniskajā katalogā Latvijas uzņēmumi var publicēt informāciju par uzņēmuma produktiem, ko piedāvā ārējiem tirgiem.
- <http://wood-industry-latvia.cn/>, food-industry-latvia.cn, textile-industry-latvia.cn, engineering-latvia.cn, chemical-industry-latvia.cn – tīmekļa vietnes, kas paredzētas atsevišķu nozaru popularizēšanai Ķīnas tirgū.
- inkubatori.magneticlatvia.lv – tīmekļa vietne, kurā izvietota informācija par LIAA biznesa inkubatoru tīkla piedāvātajām iespējām, kā arī ietverts biznesa inkubatoru klientu produktu katalogs.
- Tīmekļa vietne latvia.travel ir Latvijas oficiālais tūrisma portāls, kas veidots ar mērķi veicināt Latvijas kā tūrisma galamērķa popularitāti. Portālam ir nozīmīga loma potenciālo tūristu informēšanai par Latvijas tūrisma piedāvājumu, un tas tiek izmantots kā praktiskās informācijas avots tiem, kas jau izvēlējušies Latviju kā ceļojuma mērķi. Portāls ir pieejams latviešu, angļu, krievu, lietuviešu, igauņu, vācu, zviedru, somu un japāņu valodā. 2019. gadā portāls apmeklēts 2 350 000 reižu.
- rigafilmforum.lv – Magnetic Latvia Kino konferences tīmekļa vietne.
- lingerieforum.liaa.gov.lv - Apakšveļas nozares uzņēmēju biznesa foruma tīmekļa vietne.
- mechanical.liaa.gov.lv - Mašīnbūves un metālapstrādes biznesa foruma tīmekļa vietne.
- deeptechatelier.liaa.gov.lv - konferences "Deep Tech Atelier" tīmekļa vietne.
- inovuss.lv - inovācijas un tehnoloģiskās jaunrades festivāla "iNOVUSS" tīmekļa vietne.
- idejukauss.lv - inovatīvo biznesa ideju konkursa "Ideju kauss" tīmekļa vietne.
- eib.liaa.gov.lv – Eksporta un inovācijas balvas tīmekļa vietne.
- balticconnecting.com – Baltijas valstu nacionālo tūrisma organizāciju platforma, kuras satura veidošana 2019. gadā bija LIAA Tūrisma departamenta atbildībā.
- LIAA pārstāvniecību tīmekļa vietnes: atrasklatvija.lt (LIAA pārstāvniecība Lietuvā), liaa.se (LIAA pārstāvniecība Zviedrijā), letinvest.de (LIAA pārstāvniecība Vācijā), kurās

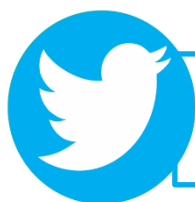
regulāri tiek atjaunota informācija par jaunumiem Latvijas ekonomikā un aktuālajiem pasākumiem.

- Informācija par LIAA sniegtajiem publiskajiem pakalpojumiem tika aktualizēta arī Latvijas valsts portālā latvija.lv.

Ņemot vērā sociālo tīklu pieaugošo nozīmi, 2019. gadā turpināts aktīvs darbs pie LIAA sociālo tīklu kontu administrēšanas. Informācijas izplatīšanai tiek nodrošināta intensīva komunikācija gan LIAA oficiālajos sociālo tīklu kontos, gan tajos, kas paredzēti konkrētu LIAA struktūrvienību vai jomu atspoguļošanai. Komunikācija īstenota sociālajās tīmekļa vietnēs "Facebook", "Twitter", "Instagram", "LinkedIn".

- LIAA - LIAALatvija
- Magnetic Latvia - magneticlatvia
- Labs of Latvia - labsoflatvia
- Startup Latvia - startuplatvia
- Ideju kauss - Idejukauss2019
- LIAA Tūrisma departaments - LIAA.turisms
- Atklāj Latviju no jauna - AtklājLatviju
- Otkroj Latviju Zanovo - OtkrojLatvijuZanovo
- EEN Latvijā - EEN.Latvia
- 15 biznesa inkubatoru konti

- LIAA - LIAALatvija
- Labs of Latvia - labsoflatvia
- EEN Latvija – een latvia

- Magnetic Latvia - magneticlatvia
- Labs of Latvia - labsoflatvia
- Enjoy Latvia - enjoylatvia
- iNOVUSS - iNOVUSS
- Biznesa inkubatoru konti

- LIAA - investment-and-development-agency-of-latvia
- Labs of Latvia - labs-of-latvia

5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti

Pamatojoties uz 2018. gadā regulārajās klientu aptaujās iegūtajiem rezultātiem, konstatēts, ka 95 % klientu iestādes sniegto pakalpojumu kvalitāti novērtējuši ļoti atzinīgi.

5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

2019. gadā LIAA turpinājusi iedibināto sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmēju apvienībām un citām institūcijām, nododot LIAA sagatavoto/apkopoto informāciju par Latvijas priekšrocībām ārvalstu tiešo investīciju piesaistei. Ar mērķi uzlabot uzņēmējdarbības vidi un sekmēt ārvalstu investīcijas Latvijā LIAA organizēja ikgadējo Latvijas valdības un ĀIPL augsta līmeņa tikšanos.

Tika stiprināta sadarbība ar zinātniskajām institūcijām - izveidotas faktu lapas, kurās iekļauta informācija par Latvijas universitāšu zinātniskajiem institūtiem.

LIAA turpināja aktīvi sadarboties ar nozaru asociācijām, regulāri informējot tās par sadarbības piedāvājumiem, biznesa pieprasījumiem, rīkotajām tirdzniecības misijām, iespējām piedalīties starptautiskajās izstādēs.

Pārskata periodā nevalstisko organizāciju pārstāvji aktīvi piedalījās dažādos LIAA rīkotajos pasākumos.

LIAA turpināja aktīvi līdzdarboties Ārējās ekonomiskās politikas koordinācijas padomē, piedaloties padomes darbā un ekspertu darba grupās.

Biznesa inkubatoru departaments biznesa inkubatoru konsultatīvo komisiju darbības nodrošināšanai īsteno sadarbību ar LTRK un LDDK. 2019. gadā kopā ar Dānijas Kultūras Institūtu organizēta uzņēmēju pieredzes apmaiņas vizīte Dānijā un nodrošināta radošo industriju nozaru uzņēmumu dalība starptautiskajā konkursā "Creative Business Cup", sadarbība veikta arī ar Sociālās uzņēmējdarbības asociāciju un dažādiem reģionālo uzņēmēju klubiem, biedrībām, apvienībām.

Aktīvi sadarbojoties ar tūrisma asociācijām un biedrībām (reģionālajām tūrisma asociācijām, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociāciju, Tūrisma aģentu un operatoru asociāciju, Latvijas kempingu asociāciju, Rīgas Tūrisma attīstības biroju, Latvijas Kūrortpilsētu asociāciju, Latvijas Lauku tūrisma asociāciju "Lauku Ceļotājs", Latvijas Piļu un muižu asociāciju, Latvijas gidu asociāciju u.c.), kas pasākumu rīkošanā tika piesaistītas kā partneri, tika nodrošināta tūrisma mārketingu aktivitāšu rīkošana ārvalstu tirgos.

Sadarbībā ar tūrisma asociācijām tika rīkoti dažādi apmācību semināri, kā arī, lai veicinātu sadarbību ar asociācijas biedriem, viedokļu apmaiņu un diskusijas par tūrisma attīstības jautājumiem, LIAA piedalījās dažādos asociāciju rīkotajos pasākumos.

2019. gadā turpināja darboties LIAA Tūrisma konsultatīvā padome, kuras sastāvā iekļauti 4 tūrisma sektora nevalstisko organizāciju pārstāvji.

Sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām aprakstīta arī citos pārskata darbības virzienos.

6. Plānotie pasākumi 2020. gadā

6.1. Galvenie uzdevumi

Ņemot vērā LIAA noteiktās funkcijas un uzdevumus, 2020. gada darbības plānā ir noteikti konkrēti uzdevumi katrai struktūrvienībai un iestādei kopumā.

LIAA galvenie uzdevumi:

- vienota valsts ekonomiskā tēla izstrāde;
- LIAA pakalpojumu digitalizācija, EIIS projekta ieviešana;
- virzība uz LIAA procesu digitalizāciju un efektīvizēšanu;
- klientu interešu apzināšana jaunu pakalpojumu izveidei un ieviešanai;
- Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību tīkla darbības pārskatīšana un pilnveidošana;
- tautsaimniecības nozaru uzņēmumu ekosistēmu koordinēšanas lomas pārņemšana no EM.

6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi

LIAA 2020. gadā darbu turpinās EEN Latvijā jeb Eiropas mēroga atbalsta tīkls uzņēmējiem, kas nodrošina vienotus pakalpojumus uzņēmējdarbības un inovāciju jomā. Latvijā tā darbību nodrošina tā galvenais koordinators – LIAA, kā arī partnerorganizācija Latvijas Tehnoloģiskais centrs.

2020. gadā LIAA plāno veikt:

- pētījumu par Latvijas veselības tūrisma piedāvājuma mērķauditorijas paplašināšanas iespējām;
- pētījumu par jaunuzņēmumu ekosistēmu Latvijā;
- pētījumu par diasporas tūrismu uz Latviju.